

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

MINISTRIA E INDUSTRIJË, NDËRMARRËSISË DHE TREGTISË

**MINISTARSTVO INDUSTRIJE, PODUZETNIŠTVA I TRGOVINE/ MINISTRY OF INDUSTRY,
ENTREPRENEURSHIP AND TRADE**

KONCEPT DOKUMENT O REGISTRU VLASNIKA KORISNIKA

MAJA 2022

Sadržaj	
Sažetak koncept dokumenta	3
Uvod	5
Poglavlje 1: Definisane problema	6
Poglavlje 2: Ciljevi	22
Poglavlje 3: Opcije	22
<i>Poglavlje 3.1: Opcija nijedna izmena.....</i>	<i>23</i>
Poglavlje 3.2: Opcija za poboljšanje sprovođenja i izvršenja	23
Poglavlje 3.3: Treća opcija [utvrđuje se posebno za svaki koncept dokument]	Error! Bookmark not defined.
Poglavlje 4: Identifikovanje i procena budućih uticaja.....	42
Poglavlje 4.1: Izazovi pri prikupljanju podataka.....	43
Poglavlje 5: Komunikacija i konsultacije.....	43
Poglavlje 6: Upoređivanje opcija.....	44
Poglavlje 6.1: Planovi sprovođenja za različite opcije	44
Poglavlje 6.2: Uporedna tabela sa sve tri opcije	47
Poglavlje 7: Zaključci i sledeći koraci.....	Error! Bookmark not defined.
Poglavlje 7.1: Odredbe za praćenje i procenu.....	48
Prilog 1: Obrazac za procenu ekonomskog uticaja	49
Prilog 2: Obrazac za procenu društvenog uticaja.....	52
Prilog 3: Obrazac za procenu uticaja na životnu sredinu	55
Prilog 4: Obrazac za procenu uticaja na osnovna prava.....	58

Sažetak koncept dokumenta

Opšte informacije	
Naslov	Koncept dokument o registru vlasnika korisnika
Nadležno ministarstvo	Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine
Kontakt osoba	Mehdi Pllashniku, zamenik generalnog direktora, Kosovska agencija za registraciju preduzeća, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine ARBK/ MINT
GPRV (SOP)	1.3 Unapređenje pravnog okvira trgovačkih društva
Strateški prioritet	Vladavina zakona kroz borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, terorizma, ekonomskog kriminala, nasilja u porodici, trgovine ljudima, kao i posvećenost poštovanju ljudskih prava zagaranтованих Ustavom i međunarodnim konvencijama - Program Vlade Republike Kosovo 2021 -2025

Odluka	
Glavno pitanje	Analiza urađena za potrebe ovog Koncept Dokumenta koji tretira pitanje Registra Vlasnika Korisnika ističe potrebu za stvaranjem centralizovanog registra vlasnika korisnika na nivou zemlje predviđajući detaljne procedura, specifičnosti i kriterijume koji se odnose na njegovo funkcionisanje. Odražavajući na vladavinu zakona, poznato je da se pravilno sankcionisanje krivičnog dela vrši napadom ne samo na subjekta koji vrši nezakonitu radnju, već i na njegovu imovinu stečenu nezakonitom radnjom. Stoga, optimalan efekat sprečavanja pranja novca, srodnih krivičnih dela i suzbijanje finansiranja terorizma postiglo bi se uspostavljanjem registra za vlasnike korisnike i sprovođenjem odgovarajućih mera brige o klijentima od strane prijavljivača definisanih Zakonom o Sprečavanju Pranja Novca i Borbe Protiv Finansiranja Terorizma, svim klijentima za koje se pružaju komercijalne ili profesionalne usluge.
Rezime konsultacija	Koncept Dokument je poslat na preliminarne konsultacije 6 Oktobra 2021 godine institucijama Republike Kosovo, tokom ovog perioda smo dobili samo jedan komentar od MONT-a u vezi sa planiranjem za organizovanje aktivnosti podizanja svesti u obrazovnim institucijama za obmanjujuće proizvode. Koncept Dokument je poslat na javnu konsultaciju i postavljen je na platformu za javne konsultacije 17 Novembra 2021 godine. U ovom procesu konsultacija nismo dobili komentare.
Predložena opcija	Radna Grupa, nakon analize i identifikovanja aktuelnih problema, smatra da je opcija 3.3 za izradu Zakona o Stvaranju Registra Vlasnika Korisnika je prikladnija i prihvatljivija za konačno i održivo rešenje glavnog problema. Kao rezultat toga, ova Opcija je jedina odgovarajuća opcija politike za rešavanje glavnog problema identifikovanog u ovom dokumentu i očekuje se da će poslužiti za povećanje transparentnosti za korisničko vlasništvo i usmeravanje subjekata koji izveštavaju za identifikaciju i verifikaciju vlasnika korisnika u cilju efikasnog upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma. Zakonom će biti definisani obavezni subjekti koji moraju da registruju vlasnike korisnike, stvaranje,

	funkcionisanje i administriranje Registra Vlasnika Korisnika, strukturu, postupak i način registracije i vođenja registrovanih podataka o vlasnicima korisnicima, kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.

Glavni očekivani uticaji	
Budžetski uticaji	Izrada zakonskog okvira za kreiranje i funkcionisanje registra za korisničko vlasništvo za naredne tri godine stvorice dodatne troškove u iznosu od 114.522,15 €.
Ekonomski uticaji	Ne postoje relevantni očekivani direktni uticaji ove kategorije, ali indirektno utiču, kroz odražavanje na vladavini zakona u unapređenju poslovnog okruženja i razvoju konkurentnosti u privatnom sektoru, na činjenicu da se kreiranjem ovog registra identifikuju vlasnici korisnici, što sprečava neformalnu ekonomiju, pomaže u borbi protiv pranja novca i borbe protiv terorizma i korupcije.
Društveni uticaji	nema relevantnih očekivanih uticaja u ovoj kategoriji
Uticaji na životnu sredinu	nema relevantnih očekivanih uticaja u ovoj kategoriji
Međusektorski uticaji	nema relevantnih očekivanih uticaja u ovoj kategoriji
Administrativna opterećenja za preduzeća	Zahtev za dodatnim podacima
Test MSP-a	Nije primenjen test MSP-a

Sledeći koraci	
Kratkoročni	Izrada i usvajanje primarnog zakonodavstva
Srednjoročni	Izrada sekundarnog zakonodavstva, funkcionisanje relevantne jedinice za administraciju, izgradnja infrastrukture i profesionalnih kapaciteta i kampanje obaveštenja i podizanja svesti.

Uvod

Slika1: Tabela sa opštim informacijama za koncept dokument

Naslov	Koncept dokument o registru vlasnika korisnika
Nadležno ministarstvo	Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine
Kontakt osoba	Mehdi Pllashniku, zamenik generalnog direktora, Agencija za registraciju biznisa na Kosovu, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine ARBK/ MIPT
GPRV (SOP)	Koncept dokument je predviđen da bude u spisku koncept dokumenata za 2021. godinu
Strateški prioritet	Vladavina prava kroz borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, terorizma, ekonomskog kriminala, nasilja u porodici, trgovine ljudima kao i angažovanje u poštovanju ljudskih prava garantovanih ustavom i međunarodnim konvencijama. - Program Vlade Republika Kosovo 2021 -2025.
Radna grupa	1. Mehdi Pllashniku, zamenik generalnog direktora, Agencija za registraciju biznisa na Kosovu, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine ARBK/ MIPT (predsedavajući) 2. Shkurte Krasniqi, Koordinacioni sekretarijat vlade - KP (članica) 3. Adil Bytyqi, Koordinacioni sekretarijat vlade - KP (član) 4. Kastriot Vrella, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine/ MIPT (član); 5. Merlinda Ramaj, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine / MIPT (članica); 6. Mensur Azemi, Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine / MIPT 7. Pranvera Raci, Carine Kosova/ CK (članica) 8. Njomza Sejdullahu, Pravna kancelarija premijera / KP (članica) 9. Flutra Blakçori Xërxa, šefica sektora za pravne poslove i međunarodnu saradnju, Finansijska obaveštajna jedinica Kosova / FOJK (članica) 10. Mirlinda Dreshaj Berisha, obaveštajna analitičarka, Finansijska obaveštajna jedinica Kosova/ FOJK (članica) 11. Sadije Kosumi, Poreska administracija Kosova / PAK (članica) 12. Agron Behrami, Agencija protiv korupcije / APK (član) 13. Ilir Hasani, Centralna banka Kosova / CBK (član) 14. Alban Hetemi, Udruženje banaka Kosova / UBK (član) 15. Ramandeep Kaur Chhina, program GIZ-a "Combating Illicit Financial Flows" (član)

Poglavlje 1: Definisanje problema

Iz analize koja je napravljena zakonodavstvu Kosova o pitanju vlasnika korisnika za potrebe ovog Koncept dokumenta, pojavila se zabrinutost u vezi nepostojanja odnosno nedostatka registra vlasnika korisnika. Iako se na prvi pogled može steći utisak da je Kosovo postavilo temelje za pravilan sistem identifikacije vlasnika preduzeća registrovanih na Kosovu kroz Zakon o trgovačkim društvima i odredbama za identifikaciju i verifikaciju vlasnika korisnika predviđenih Zakonom o sprečavanju pranja novca i suzbijanje finansiranja terorizma, u dubljoj analizi, pokazuje se da u stvari identifikacija vlasnika korisnika u našoj zemlji nailazi na prepreke kako u smislu sprovođenja zakona, tako i u pogledu pristupa odgovarajućim, tačnim i aktuelnim informacijama o vlasnicima korisnicima biznisa i drugih pravnih subjekata.

Trenutno u ARBK su registrovani aktivni biznisi sa stranim vlasnicima 9,192 biznisa. Među njima je 1.090 inostranih filijala. Dok predmet razmatranja registra za vlasnike korisnike može biti 47.461 korporacija. *Dok je aktivno 11.531 NVO-a koje će biti predmet tretmana iz registra vlasnika korisnika.*

1.1 Okvir politika i zakonodavstva Kosova

U Republici Kosovo do ovog datuma postoji određeni nivo normiranja u vezi sa vlasnicima korisnicima pravnih subjekata i pravnih sporazuma kao i druga srodna pitanja. Ovaj pravni okvir, koji je predmet razrade u sledećoj tabeli, sastoji se od sledećih pravnih akata:

- 1. Zakon o sprečavanju pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma;*
- 2. Zakon o poreskoj administraciji i postupci;*
- 3. Uredba Centralne banke Kosova o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma; kao i*
- 4. niz podzakonskih akata koji proizilaze iz ovog zakona.*

Pored ovih, u sledećoj tabeli obrađuju se i drugi pravni akti koji se trenutno ne bave se pitanjima vlasnika korisnika, ali ih radna grupa vidi kao pravne akte na koje će se proširiti uticaj analize i eventualnu integrisanje odredbi o vlasniku korisniku. Prema tome, pravni akti potencijalno povezani sa vlasnikom korisnikom su:

- 1. Zakon o poslovnim društvima;*
- 2. Zakon o slobodi udruživanja u nevladinim organizacijama*
- 3. Zakon o zadrugama poljoprivrednika.*

Na ovaj način, u donjoj tabeli navedeni su odgovarajući pravni i podzakonski akti za pitanje obrađeno u ovom koncept dokumentu, identifikuju se institucije odgovorne za sprovođenje i odgovarajuće nadležnosti ovih institucija.

1.2 Evropski standardi

Tokom pripreme ovog koncept dokumenta Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine uzelo je u obzir brojne međunarodne instrumente u vezi sa korisničkim vlasništvom, uključujući i preporuke FATF-a a, posebno, Direktivu Evropske unije 2015/849 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2015. godine, „o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema za pranje novca ili finansiranje terorizma, koja izmenjuje i dopunjuje Uredbu (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Saveta i stavlja van snage Direktivu 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Saveta i Direktivu Komisije 2006/70/EZ”, izmenjena Direktivom Evropske unije 2018/843 Evropskog parlamenta i Saveta, od 30. maja 2018. godine.

Preporuke FATF-a i Direktiva Evropske unije 2018/843 zahtevaju da zemlje preuzmu mere kako bi obezbedile transparentnost korisničkog vlasništva pravnih lica i pravnih sporazuma. Član 30. Četvrte direktive Evropske unije 2015/849 protiv pranja novca zahteva od država članica da uspostave centralizovani registar koji čuva odgovarajuće, tačne i aktuelne informacije o vlasnicima korisnicima pravnih lica, korporacija i drugih pravnih subjekata.

Na osnovu preporuke 24. FATF-a, zemlje bi trebalo da preuzmu mere za sprečavanje zloupotrebe pravnih lica za pranje novca ili finansiranje terorizma. Zemlje bi trebale obezbediti da postoje odgovarajuće, tačne i pravovremene informacije o korisničkom vlasništvu i kontroli pravnih lica do kojih se mogu pribaviti ili blagovremeno imaju pristup nadležni organi. Zemlje bi trebale razmotriti i mere za olakšavanje pristupa informacijama o korisničkom vlasništvu i kontrolu finansijskih institucija i DNFBP-a koji preuzimaju zahteve navedene u preporukama 10. i 22.

Nadležni organi treba da budu u stanju da blagovremeno preuzimaju ili imaju pristup odgovarajućim, tačnim i aktuelnim informacijama o vlasništvu i korisničkoj kontroli kompanija i drugih pravnih lica. Zemlje mogu izabrati mehanizme na koje se oslanjaju da bi postigle ovaj cilj, iako se moraju pridržavati i dole navedenih minimalnih zahteva. Vrlo verovatno je da i zemlje će morati da koriste kombinaciju mehanizama za postizanje cilja.

Kao deo procesa obezbeđivanja odgovarajuće transparentnosti vezano za pravna lica, zemlje treba da imaju mehanizme koji:

- identifikuju i opisuju različite vrste, oblike i osnovne osobine pravnih lica u zemlji.
- identifikuju i opisuju procese za:
 - osnivanje tih pravnih lica; i
 - pribavljenje i registrovanje osnovnih informacija o korisničkom vlasništvu;
- objavljuju gore navedene informacije; i
- procenjuju rizike od pranja novca i finansiranja terorizma povezane sa različitim vrstama pravnih lica osnovanih u zemlji.

Zemlje bi trebale zahtevati od poverenika bilo kojeg izričitog poverenja regulisano prema njihovim zakonom da pribave i čuvaju odgovarajuće, tačne i aktuelne informacije o korisničkom vlasništvu u vezi sa poverenjem. Ovo bi trebalo da obuhvata informacije o odlučiocu, poverenom administratoru, zaštitniku (ako postoji), korisniku ili klasu korisnika i bilo kog drugog fizičkog lica

koje vrši konačnu efektivnu kontrolu nad povereništvom. Zemlje bi trebale i zahtevati od poverenika bilo kog poverenja regulisano prema njihovim zakonom da imaju osnovne informacije o drugim regulisanim agentima i pružaocima usluga od poverenja, ubuhvatajući i savetnike i upravnike investicija, računovođe i poreske savetnike.

Sve zemlje treba da preduzmu korake kako bi obezbedile da poverenici otkriju svoj status finansijskim institucijama i DNFBP-ima kada, kao poverenici, uspostave poslovni odnos ili izvrše slučajnu transakciju iznad praga.

Zemlje se ohrabruju da obezbede da odgovarajući organi, lica i ostali entiteti imaju informacije o svim poverenjima sa kojima imaju odnos. Mogući izvori informacija o poverovanjima, povernicima i imovini poverovanja su:

- Registri (npr. centralni registar poverenja ili povereničke imovine) ili registri imovine za zemljište, imovinu, vozila, akcije ili drugu imovinu.
- Drugi nadležni organi koji drže informacije o poverenjima i poverenicima (npr. poreske vlasti koje prikupljaju informacije o imovini i prihodima u vezi sa amanetima-zalogama).
- Drugi agenti i pružaoci usluga poverenja, uključujući savetnike ili upravnike investicija, advokate ili pružaoce usluga poverenja i kompanije.

Zemlje bi trebale uzimati u obzir mere za olakšavanje pristupa svim informacijama o poverenjima koje se drže od gore navedenih organa, lica i entiteta, finansijskih institucija i DNFBP-i koji preduzimaju zahteve navedene u preporukama 10. i 22. U smislu ove preporuke, zemljama se ne zahteva da daju pravno priznanje svojih poverenja.

Slika 2: Dotični politički dokumenti, zakoni i podzakonski akti

Dokument o politici, zakon ili podzakonski akt	Veza sa Službenim listom	Državna(e) institucija(e) odgovorna(e) za sprovođenje	Uloga i dužnosti institucije(a)
Program Vlade 2021-2025.	https://krvemin.istri.rks.gov.net/wp-content/uploads/2021/05/Programi-i-Queverise-Kosoves-2021-2025.pdf https://mint.rks.gov.net/	Vlada Republike Kosovo Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine	Koncept dokument za registar vlasnika korisnika obuhvaćen je u Program Vlade 2021-2025, odnosno u Strateški cilj 2. Vladavina prava gde se obuhvata osnovni princip na osnovu kojeg će Vlada raditi, radi zaštite i garantovanja prava i sloboda građana. U tom cilju, beskompromisno će se boriti protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, ekonomskog kriminala, nasilja u porodici, trgovine ljudima kao i poštovanja ljudskih prava zagarantovanih Ustavom i međunarodnim konvencijama. Ovaj koncept dokument je obuhvaćen i u Operativni cilj 2.7.4. Formalizacija ekonomije, odnosno u borbi protiv neformalne ekonomije, gde će opredeljenje Vlade Republike Kosovo biti poboljšanje vladavine prava i ekonomskog upravljanja na Kosovu u cilju povećanja poreskih prihoda kao i formalizacije zapošljavanja. U tom cilju, biće razmatran akcioni plan za sprovođenje Strategije protiv neformalne ekonomije i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma 2019-2023. Vredi napomenuti da je uključen i u Operativni cilj 2.8.1. Poboljšanje poslovnog okruženja odnosno poboljšanje poslovnog okruženja i razvoj konkurentnosti, unapređenje pravnog okvira za konkurenciju, poslovnim društvima i poboljšanje registara preduzeća kako bi se omogućila efikasna poreska administracija, efikasno upravljanje usklađenošću i pružanje odgovarajuće statistike, koda za upravljanje korporacijama.

Strateški i operativni plan 2021-2025.	https://krvemini.istri.rks.gov.net/wp-content/uploads/2021/07/Plani-Strategijik-dhe-Operacional.pdf	Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine	Strateški i operativni plan 2021 - 2025: Strateški i operativni planovi (ministarstava) detaljno prikazuju prioritete vlade Republike Kosovo. Dva primarna strateška cilja su: (1) dobro upravljanje; i (2) prosperitet građana zemlje. U nastojanju da se postignu ovi ciljevi, ministarstva su predstavila strateške ciljeve u okviru odgovarajućeg sektora i operativne ciljeve za svaki odgovarajući strateški cilj. Ministarski SOP-i će sačiniti osnovu za izradu drugih planskih dokumenata, posebno srednjoročnog okvira rashoda i godišnjeg budžeta. Ovi SOP-i će služiti i za planiranje konkretnih aktivnosti za svaku godinu vladajućeg mandata i kao takve služiće kao sredstvo za praćenje i procenu učinka ministarstava.
		Finansijska obaveštajna jedinica	Koncept dokument o registru vlasnika korisnika obuhvaćen je u SOP-u MIPT-a za 2021. godinu kod strateškog cilja 1. Poboljšanje poslovnog okruženja i razvoj konkurentnosti u privatnom sektoru, operativnog cilja 1.3. Poboljšanje pravnog okvira poslovnih društava, aktivnosti 1.3.5. Odobrenje koncept dokumenta o registru vlasnika korisnika.
		Odbor finansijske obaveštajne jedinice	Sprovedenje zakonodavstva: FOJ-K je centralna nezavisna nacionalna institucija u okviru Ministarstva finansija, odgovorna za traženje, pribavljanje, analizu i širenje nadležnim organima i objavljivanje informacija o potencijalnom pranju novca i finansiranju terorizma. Sprovedenje zakonodavstva: Nadzorni odbor Finansijske obaveštajne jedinice Kosova nadgleda i obezbeđuje nezavisnost FOJK-a, ali nema izvršnu moć ili sprovedenje nad FOJK-om. Odbor ima nekoliko ovlašćenja, uključujući razmatranje, odobravanje i odbijanje izveštaja FOJK-a, imenovanje, razrešenje kao i traganje i ocenjivanje učinka direktora FOJK-a, odobravanje uredbi za interno organizovanje FOJK-a prema predlogu direktora, određivanje budžeta, traganje praćenje imovine prijavljenu od direktora kao i obavlja funkciju odgovornog

Zakon br. 05/ L-096 o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	https://gzk.rks.gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12540	Centralna banka Kosova Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo Carine Kosova Opštinske katastarske kancelarije Nejavni subjekti koji podležu aktivnostima koje se mogu nadovezati sa pranjem novca i finansiranjem terorizma	mehanizma koordinacije za utvrđivanje orijentacije državnih politika za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma na osnovu identifikovanih rizika kao i za uspostavljanje međuinstitucionalne saradnje u skladu sa ciljevima ovog zakona. U tu svrhu može pozvati i druge aktere iz javnog i privatnog sektora. Sprovođenje zakonodavstva: CBK vrši nadgledanje usklađenosti za subjekte koji izveštavaju u podstavovima 1.1. i 1.2. člana 16. ovog zakona, u skladu sa nadležnostima datim ovim zakonom. Sprovođenje zakonodavstva: Krivična dela pranja novca i finansiranja terorizma opisana u članovima 56. i 57. ovog zakona spadaju u isključivu nadležnost Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo, osnovano Zakonom o specijalnom tužilaštvu Republike Kosovo. Sprovođenje zakonodavstva: Kontrolise obavezno prijavljivanje prometa monetarnih instrumenata unutar i van Kosova. Sprovođenje zakonodavstva: Kada prenos prava na nepokretnoj imovini obuhvata transakciju ili transakcije u novčanoj vrednosti od deset hiljada (10.000) evra ili više ili ekvivalentnu vrednost u stranoj valuti, ne upisuje prenos prava na nepokretnosti dok ne primi, pored drugih dokumenata koje se dostavljaju u skladu sa Zakonom o registraciji prenosa, izjavu, na način i u obrascu određen od FOJK-a. Sprovođenje zakonodavstva: Subjekti definisani prema članu 16. ovog zakona preduzimaju radnje i mere za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma definisanih ovim zakonom.

Zakon br. 03/ L-222 o poreskoj administraciji i postupcima(dopunjen i izmenjen);	https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspk?ActID=2689	Poreska administracija Kosova	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: PAK će biti odgovoran za sprovođenje odredaba ovog zakona, Zakona o porezu na lični dohodak, Zakona o porezu na prihode korporacija, Zakona o porezu na dodatu vrednost i svih drugih važećih zakona na Kosovu koji poveravaju zadatak administriranja bilo koje vrste poreza. Ovaj zakon u stavu 1.35. člana 1. kod Definicija daje definiciju vlasnika korisnika.
Zakon o trgovačkim društvima	https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspk?ActID=16426	Agencija za registraciju biznisa na Kosovu	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: Agencija za registraciju biznisa na Kosovu funkcioniše kao centralni organ državne uprave u okviru nadležnog ministarstva za registraciju biznisa i registruje poslovna društva i trgovačka imena i ovlašćena je i za obavljanje drugih funkcija definisanih ovim zakonom ili funkcija određenih od ARBK sa drugim zakonima. Ovaj zakon se primenjuje na sva poslovna društva i druge subjekte definisane ovim zakonom. Pravila za izdavanje dozvola, licenci ili drugih oblika dozvola, regulisanje aktivnosti kojima se društvo bavi nakon registracije, računovodstvo, finansijsko izveštavanje, porezi i radna praksa i zapošljavanje poslovnih društava nisu u delokrugu ovog zakona - osim razmene podataka između elektronskih sistema institucija odgovornih za ove oblasti u ARBK-u, uključujući institucije odgovorne za poresku administraciju i finansijsko izveštavanje.
Zakon o slobodi udruživanja u nevladinim organizacijama	https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspk?ActID=19055	Odeljenje za nevladine organizacije u okviru odgovarajućeg ministarstva za prijavu i odjavu NVO-a	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: Ovaj zakon definiše pravila za osnivanje, prijavu, funkcionisanje, obustavu, gašenje, zabranu rada i odjavu nevladinih organizacija u Republici Kosovo a odredbe ovog zakona primenjuju se na pravna lica organizovana i prijavljivanja kao nevladine organizacije u Republici Kosovo.

Zakon o zadrugama zemljoradnika (dopunjen i izmenjen)	https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.asp?ActID=2472	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: Zakon br. 2003/9 o zadrugama zemljoradnika usvojen od Skupštine Kosove 15. maja 2003. godine. Dana 23. juna 2003. godine doneta je UNMIK/URE/2003/21 o proglašenju zakona usvojenog od Skupštine Kosova o poljoprivredničkim zadrugama. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja je 14. maja 2004. godine donelo Administrativno uputstvo br. 06/2004 o sadržaju statuta i uslova za registraciju zadruga zemljoradnika. Zakon br. 06 / L-016 o poslovnim društvima član 5. stav 3 – posebnim zakonom mogu se utvrditi i drugi oblici organizovanja poslovnih društava ili drugih subjekata od kojih se zahteva da budu registrovani u ARBK-u. Zadruga zemljoradnika prema Zakonu br. 2003/9 o zadrugama zemljoradnika, član 6- je pravno lice. Zadruga zemljoradnika znači pravno lice koje su osnovala fizička i pravna lica. U ARBK-u je od 2003. godine do danas registrovano 146 zadruga zemljoradnika. Dana 03. oktobra 2008. godine, usvojen je Zakon br. 03/L-004 o izmenama i dopunama Zakona o zadrugama zemljoradnika br. 2003/9.
Uredba CBK-a o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;	https://bqk-kos.org/reposito ry/docs/korniza_ligjore/shqip/Rregullore%20per r%20parandali min%20e%20p astrimit%20te%20parave%20p df	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: CBK će nadgledati finansijske institucije u smislu poštovanja obaveza prema Zakonu o SPN/ BPFT i ove uredbe. Ova uredba se primenjuje na sve banke, filijale stranih banaka, mikrofinansijske institucije, nebankarske finansijske institucije i osiguravače.
Uputstvo o identifikaciji vlasnika korisnika	https://bqk-kos.org/reposito ry/docs/korniza_ligjore/shqip /PP_Final.pdf	Izrada zakonodavstva i nadzor sprovođenja Sprovođenje zakonodavstva: Svrha ovog uputstva je da podrži finansijske institucije da ispune zahteve dužne pažnje prema klijentu, u skladu sa članom 19, stav 1, tačkom 1.2. Zakona br. 05/L-096 o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i članovima 8. i 10. Uredbe CBK-a o sprečavanju pranja novca i

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO FOJK (MF) BR. 01/2021 O VLASNIKU KORISNIKU ZA SUBJEKTE IZVEŠTAVAJU	https://fju.rks.gov.net/legjislacioni/#instruksionet	FJOK	finansiranja terorizma. Ovo uputstvo se primenjuje na klijente koji su pravna lica ili za druge pravne sporazume. Uputstvo pruža uputstva o tome kako odrediti vlasnike korisnike identifikovanjem fizičkih lica koja poseduju 25% ili više vlasništva nad pravnim licem, onih koji imaju efektivnu kontrolu nad klijentom i osoba u čije ime je transakcija izvršena. Svrha ovog Administrativnog uputstva je da poveća transparentnost korisničkog vlasništva i uputi subjekte koji podnose izveštaje da identifikuju i proveravaju vlasnike korisnike kako bi efikasno upravljali rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma koji može nastati tokom primene zakonskih odredbi za vlasnike korisnike kako je definisano Zakonom br. 05 / L-096 o sprječavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma. Ovo administrativno uputstvo opisuje mere koje treba da preduzmu izveštajni subjekti radi sprovođenja zahteva za identifikaciju i proveru korisničkog vlasništva, u cilju sprečavanja korišćenja finansijskog sistema i pružanja profesionalnih usluga u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma od strane pojedinaca uključenih u nezakonite aktivnosti.
Preporučeni akcioni plan za poboljšanje sistema SPN / BPFT (efikasnost i tehnički deo)	Odluka vlade br. 05/52 od 24.12.2020. godine	FOJK, PK, TSKK, MF, MP, MIP, DK, PAK, MUP, CBK itd.	Vlada Republike Kosovo je 24/12/2020. godine odlukom br. 05/52, odobrila preporučeni Akcioni plan o poboljšanju sistema za sprečavanje pranja novca/ finansiranja terorizma (efikasnost) kao i Prilog 1 (Tehnički deo), Prilog 2 (Smernice o sprovođenju sredstva za praćenje sprovođenja preporuke iz izveštaja o proceni), Prilog 3 (Sredstvo za praćenje sprovođenja preporuka iz izveštaja o proceni). Posebni cilj 4.3. Akcionog plana (efikasnost) zahteva jačanje kapaciteta za identifikaciju korisničkog vlasništva i ograničenje zloupotrebe pravnih lica i pravnih sporazuma za potrebe PN/ FT (Pravna lica i sporazumi) IO 5. Dok Prilog 1. Akcionog plana odobren od vlade (Tehnički deo) kod Preporuke 24 (Transparentnost i korisničko vlasništvo pravnih lica) utvrđuje nalaze izveštaja o oroceni gde se navodi da „Ne postoje mehanizmi za identifikaciju i opis procesa identifikacije i registracija podataka o korisničkom vlasništvu“. Stoga, kako bi se ispunila ova mera, akcioni plan zahteva da se ova preporuka ispuni zakonom koji se bavi uspostavljanjem nacionalnog registra korisničkog vlasništva.

			Štaviše, Preporuke 24. i 25. Tehničkog dela su utvrđene i druge mere koje se nadovezuju sa transparentnošću i korisničkim vlasništvom nad pravnim licima (P.24), kao i transparentnost i korisničko vlasništvo i pravnih sporazuma (P.25).

1.4 Razrada glavnog problema

Koncept dokument ima za cilj da obrađuje i razjasni međunarodne zahteve preporuka FATF-a i EU 5AMLD, i kao što se zahteva od ovih standarda, zemlja treba da omogući lakši i bolji pristup, na veoma koherentan i koordiniran način, informacijama u vezi korisničkog vlasništva nad pravna lica i pravna ugovora od nadležnih organa i subjekata koji izveštavaju a koji su obavezni prema Zakonu br. 05/L-096 o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma radi identifikacije i provere identiteta vlasnika korisnika ovih pravnih lica i drugih pravnih sporazuma.

Iz analize zakonodavstva Kosova po pitanju korisničkog vlasništva za potrebe ovog koncept dokumenta, pojavila su se zabrinutosti u vezi nepostojanja odnosno nedostatka registra korisničkog vlasništva. Iako se na prvi pogled može steći utisak da je Kosovo postavilo temelje za pravilan sistem identifikacije vlasnika biznisa registrovanih na Kosovu putem Zakona o poslovnim društvima i odredbama za identifikaciju i proveru vlasnika korisnika predviđene Zakonom o sprečavanju pranje novca i borbi protiv finansiranja terorizma dubljom analizom pokazalo se da u stvari identifikacija vlasnika korisnika u našoj zemlji se suočava sa preprekama kako u smislu sprovođenja zakona tako i u smislu pristupa odgovarajućim, tačnim i aktualnim informacijama o vlasnicima korisnicima biznisa i drugih pravnih subjekata.

Zakonodavna infrastruktura o korisničkom vlasništvu do sada nije dovoljno dokazana za izgradnju uspešne državne agende oko bavljenja ovim problemom i to uglavnom zbog činjenice da na Kosovu do danas još uvek nemamo centralizovani državni registar gde mogu da se dobijaju informacije.

U nedostatku registra vlasnika korisnika, informacije o korisničkom vlasništvu na Kosovu trenutno su dostupne samo od subjekata koji izveštavaju. Izveštaj o proceni Saveta Evrope o usklađenosti Kosova sa međunarodnim standardima protiv pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma (decembar 2018)¹ je procenio da, iako su banke i druge finansijske institucije na Kosovu svesne svojih obaveza da uzimaju i održavaju tačne i ažurne informacije o korisničkom vlasništvu pravnih lica, velika većina drugih izveštajnih subjekata ne utvrđuje ove informacije. Kao ishod, nadležni organi na Kosovu suočavaju se sa poteškoćama u pribavljanju pravovremenih, tačnih i aktuelnih informacija o korisničkom vlasništvu pravnih lica, a to ometa njihovu sposobnost da vode interne istrage a takođe i da blagovremeno razmenjuju te informacije sa nadležnim organima drugih jurisdikcija, kada se to zahteva. U Izveštaju o proceni Saveta Evrope o usklađenosti Kosova sa međunarodnim standardima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma utvrđeno je da nedostatak odgovarajućih zahteva na Kosovu da bi se osigurala dostupnost korisničkih informacija kao i njihovo ažuriranje ili održavanje je jedan od glavnih nedostataka u sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma na Kosovu u skladu sa zakonskim i regulatornim okvirom. Stoga je Kosovo procenjeno kao „nije u skladu“ sa članom 30, četvrte Direktive Evropske Unije 2015/849 protiv pranja novca.

¹ <https://rm.coe.int/aml-cft-assessment-report-final-alb/1680997c53>

Radna grupa je mišljenja da identifikovanjem i proverom vlasnika korisnika ne samo da mogu identifikovati potencijalni slučajevi pranja novca, srodnih krivičnih dela i finansiranja terorizma iz ovih kategorija na Kosovu, već bi se obeshrabrila i pravna lica i potencijalni budući pravni sporazumi čiji je cilj prikrivanje identiteta pojedinca koji obavlja nezakonite delatnosti na Kosovu.

U nastavku je prikazano stablo problema koje razmatra uzroke i efekte koje ovaj problem proizvodi.

Slika 3: Stablo problema koje predstavlja glavni problem, njegove uzroke i efekte

Efekti:	• Ugrožavanje finansijske stabilnosti , • Nedostatak odgovarajućih, tačnih i blagovremenih (aktuelnih) informacija o vlasnicima korisnicima pravnih subjekta i pravnim sporazumima • poteškoće u istrazi pranja novca, povezanih krivičnih dela i finansiranja terorizma
Glavni problem:	Nedostatak registra za vlasnike korisnike
Uzroci:	1. Pravila su nepotpuna 2. Ne postoje jasne i dovoljne odredbe koje se odnose na regulisanje transparentnosti vlasnika korisnika 3. Nedostatak transparentnosti vlasnika korisnika 4. Uzrokom se mogu smatrati i "kontradiktorna pravila "

Radna grupa je otkrila da nedostatak registra za vlasnike korisnike i pravni nedostaci predstavljaju ključni uzrok problema razrađen u okviru ovog koncept dokumentu. Smatra se da postojeće domaće zakonodavstvo ne obezbeđuje odgovarajuće, tačne i aktuelne informacije o vlasnicima korisnicima pravnih lica i pravnih sporazuma. Prema tome, dok broj zemalja napreduje u pogledu pitanja korisničkog vlasništva, kada se okrenemo prema domaćem zakonodavstvu, vidimo da Kosovo nema jasne i dovoljne odredbe što se tiče regulisanja transparentnosti korisničkog vlasništva.

Vredi ponoviti da Kosovo ima Zakon o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma koji pokriva pitanje identifikacije i provere vlasnika korisnika ali koji ima neke nedostatke koje je potrebno popraviti u tom pogledu kako bi se uskladili sa međunarodnim i evropskim standardima.

Međutim, čak i u drugim delovima zakonodavstva primećuje se da je obrađeno korisničko vlasništvo na ovaj ili onaj način. Na ovaj način, *Zakon o poreskoj administraciji i postupci* priznaje pravnu kategoriju vlasnika korisnika i predviđa definiciju vlasnika korisnika- fizičkog ili pravnog lica koje uživa koristi iz imovine u vlasništvu (pokretne ili nepokretne imovine) bez obzira na čije ime je imovina kao i fizičko ili pravno lice koje ima dominaciju i kontrolu nad imovinom.

Dalje, *Uredba CBK-a o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma* predviđa da će finansijske institucije preduzeti korake da utvrde ukoliko klijent postupa u ime jednog ili više vlasnika korisnika u skladu sa Poglavljem III. Zakona o SPN/ BPFT. Kako bi identifikovali i proverili identitet klijenta i vlasnika korisnika finansijske institucije će postupiti u skladu sa članom 19. Zakona o SPN/ BPFT i članom 9, ove uredbe. Ova uredba takođe predviđa da finansijske institucije moraju osigurati da osoba koja deluje u ime druge osobe je ovlašćena i da drži kopiju dokumenta koji daje takvo ovlašćenje. Što se tiče klijenata koji su pravna lica, kako je definisano u Zakonu o SPN/ BPFT, finansijske institucije trebale bi poduzeti značajne mere kako bi otkrile vlasnike i kontrolnu strukturu subjekta. Finansijske institucije će identifikovati „donosioce odluka i upravu“ pravnog lica i na kraju (fizičko lice) vlasnike korisnike koji, direktno ili indirektno, kontrolišu 25% ili više pravnog lica.

Za potrebe ove uredbe, „lice će se smatrati direktnim ili indirektnim vršiocem kontrole pravnog lica u bilo kojoj od sledećih situacija:

- putem držanja 25% ili više osnovnog kapitala pravnog lica registrovanog na ime tog lica;
- putem držanja 25% ili više glasačkih prava pravnog lica bez obzira na držanje akcija;
- kada, u saradnju sa drugim licima, to lice vrši kontrolu putem držanja 25% ili više osnovnog kapitala ili glasačkih prava;
- putem držanja 25% ili više osnovnog kapitala pravnog lica registrovanog na ime drugog pravnog lica koje je u krajnjem vlasništvu tog lica;
- putem držanja 25% ili više glasačkih prava jednog pravnog lica od drugog pravnog lica koje je u krajnjem vlasništvu od tog lica.

Takođe putem, *Uredbe CBK-a o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma*, uređen je i način određivanja vlasnika korisnika za nevladine organizacije (NVO) i drugi pravni sporazumi, poput trustova.

Od 2017. godine, CBK je takođe izdala Uputstvo o identifikaciji vlasnika korisnika čija je svrha da podrži finansijske institucije u ispunjavanju zahteva za vršenje dužne pažnje prema klijentu, u skladu sa članom 19. stav 1. tačka 1.2. Zakona br. 05/ L-096 o *sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma* i članova 8. i 10. Uredbe CBK-a o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma u vezi sa klijentima koji su pravna lica ili drugim pravnim sporazumima. Uputstvo pruža instrukcije o tome kako utvrđivati vlasnike korisnike identifikovanjem fizičkih lica koja poseduju 25% ili više vlasništva pravnog lica, oni koji imaju efektivnu kontrolu nad klijentima i osobe na čije ime se izvrši transakcija.

Finansijsko obaveštajna jedinica je dana 26.07.2021. godine odobrila i objavila Administrativno uputstvo MF (FOJ-K) br. 01/2021 o vlasniku korisniku za subjekte koji izveštavaju.

Svrha ovog administrativnog uputstva je da poveća transparentnost korisničkog vlasništva i uputi subjekte koji izveštavaju za identifikaciju i proveru vlasnika korisnika kako bi efikasno upravljali rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma koji može nastati tokom primene zakonskih

odredbi za vlasnike korisnike kao što je definisano Zakonom br. 05/L-096 o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma. Ovo administrativno uputstvo opisuje mere koje subjekti koji izveštavaju moraju preduzeti radi sprovođenja zahteva za identifikaciju i proveru korisničkog vlasništva kako bi se sprečilo korišćenje finansijskog sistema i pružanje profesionalnih usluga za pranje novca i finansiranje terorizma od strane pojedinaca obuhvaćenih u nezakonite aktivnosti.

Uzimajući u obzir sve zakonske i pod zakonske akte, ono što ishodi da iako zakonodavstvo na snazi u Republici Kosovo u značajnoj meri reguliše korisničko vlasništvo kao jedan od zahteva direktive EU po ovom pitanju, posebno član 30, četvrte Direktive Evropske Unije 2015/849 protiv pranja novca, koja zahteva od država članica da uspostave centralizovani registar pravnih lica koji sadrži odgovarajuće, tačne i aktuelne informacije o vlasnicima korisnicima pravnih lica ili druge pravne sporazume nedostaje.

Analiza napravljena za potrebe ovog koncept dokumenta naglašava potrebu za stvaranjem centralizovanog registra vlasnika korisnika na nacionalnom nivou predviđanjem detaljnih postupaka, specifičnosti i kriterijuma vezanih za funkcionisanje istog. Razmišljajući o vladavini prava, poznato je da se pravilno sankcionisanje zločina vrši napadom ne samo na subjekta koji čini nezakonitu aktivnost već i na njegovu imovinu stečenu nezakonitim aktivnostima. Stoga bi se optimalni efekat sprečavanja pranja novca, srodnih krivičnih dela i borbi protiv finansiranja terorizma postigao stvaranjem registra za vlasnike korisnike i primenom odgovarajućih mera za brigu o klijentima od subjekata koje izveštavaju utvrđeni Zakonom o sprečavanju terorizma, pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma, prema svim klijentima za koje se pružaju komercijalne ili profesionalne usluge.

Gore navedeni zakonski nedostaci, omogućavaju Kosovu da potencijalno imamo prisutne strana fizička lica koja mogu delovati u ime stranih lica i pravnih sporazuma a to može imati određene socijalne i ekonomske efekte. Tačnije, njihovo prisustvo ugrožava finansijsku stabilnost, jer bi osobe iz ove kategorije sa svojim aktivnostima na Kosovu, potencijalno bi mogle biti uključene u određene nezakonite radnje, poput pranja novca, srodnih krivičnih dela i finansiranja terorizma, bilo sa drugim stranim licima ili u saradnji sa domaćim licima i time ugrožavaju stabilnost finansijskih institucija Kosova. Takođe, međunarodna saradnja u oblasti borbe protiv ekonomskog kriminala na Kosovu, može negativno uticati zbog nedostataka informacija i sankcionisanja lica iz ove kategorije. Na kraju, ekonomija Kosova može biti oštećena od prisustva ovih lica koja bi potencijalno mogli biti uključena u slične aktivnosti van domaćih granica.

1.5 Zainteresovane strane

Donja slika prikazuje zainteresovane strane identifikovane na osnovu definicije problema. Slika pokazuje i ukoliko na njih utiču uzroci, efekti ili oboje. Osim toga, poslednja kolona u rezimeu pokazuje kako se na njih utiče. Poglavlje 5. daje informacije o tome kako su konsultovane ove zainteresovane strane.

Slika 3: Pregled zainteresovanih strana na osnovu definicije problema

Naziv zainteresovane strane	Uzrok/ci sa kojima je stranka povezana	Efekt/ti sa kojima je stranka povezana	Način na koji je strana povezana sa ovim uzrocima ili posledicom/ama
Agencija za registraciju preduzeća na Kosovu	Pravni nedostaci	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Agencija za upravljanje oduzetom ili zaplenjenom imovinom je nadležni organ za upravljanje oduzetom i zaplenjenom imovinom.
Finansijska obavestajna jedinica	Pravni nedostaci	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Finansijsko obavestajna jedinica je nadležno telo za traženje, pribavljanje, analizu i širenje nadležnom organu i objavljivanje informacija u vezi sa potencijalnim pranjem novca i finansiranjem terorizma.
Centralna banka Kosova	Pravni nedostaci	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Centralna banka je nadležni organ za podsticaj i održavanje stabilnog finansijskog sistema, uključujući bezbedan, stabilan i efikasan sistem plaćanja. CBK između ostalog, ima funkciju regulisanja, licenciranja, registrovanja i nadzora finansijskih institucija kao što se precizira Zakonom o Centralnoj banci ili bilo kojim drugim zakonom.
Carina Kosova	Poteškoća u istragama za vlasnike korisnike	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Carina Kosova ima ovlašćenje da sprovodi istrage u cilju otkrivanja i sprečavanja krivičnih dela u carinskoj oblasti prema Zakoniku o carini i akcizama na Kosovu.
Poreska administracija	Poteškoća u istragama za vlasnike korisnike	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Poreska administracija ima ovlašćenje da vrši poreske istrage u cilju otkrivanja i sprečavanja krivičnih dela iz oblasti oporezivanja.
Agencija za borbu protiv korupcije	Nedovoljna identifikacija i provera vlasnika korisnika		Agencija za borbu protiv korupcije je nezavisan i specijalizovan organ za sprovođenje državnih politika za borbu protiv i sprečavanje korupcije kao i za izradu i praćenje nacionalne strategije protiv korupcije i zaštitu uzbunjivača.

KONCEPT DOKUMENT ZA REGISTAR VLASNIKA KORISNIKA

GCS			
Udruženje banaka	Nedovoljna identifikacija i provera vlasnika Korisnika	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Sprovođenje zakonskih odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma za identifikaciju i proveru vlasnika korisnika.
Civilno društvo	Zakonski nedostaci	Ugrožavanje ekonomije Kosova	Izradom registra vlasnika korisnika i NVO-i su u obavezi da se uključe u ovaj registar.

Poglavlje 2: Ciljevi

Poglavlje 1, definiše glavni problem, njegov uzrok i posledice. Odgovarajuće politike i zakonodavstvo su takođe navedene a utvrđene su zainteresovane strane. U ovom poglavlju utvrđuju se ciljevi koji se nameravaju postići putem ove politike.

Prvo, strateški cilj ove politike je vladavina prava kroz borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, terorizma, ekonomskog kriminala uključujući pranje novca, srodnih krivičnih dela i finansiranja terorizma.

Kao specifični ciljevi u okviru ovih strateških ciljeva, je stvaranje odgovarajuće infrastrukture za sprečavanje zloupotrebe finansijskog sistema Kosova od strane pravnih lica ili pravnih sporazuma od prikriivanja i netransparentnosti vlasnika korisnika. Ova politika takođe ima za cilj da doprinese napretku i promociji Kosova u smislu usklađenosti sa međunarodnim standardima za transparentnost korisničkog vlasništva. To će se postići merama koje se razmatraju u Poglavlju 3. ovog koncept dokumenta.

Slika 4: Odgovarajući ciljevi vlade

Relevantni ciljevi	Naziv odgovarajućeg dokumenta planiranja (izvor)
Strateški cilj SOP MINT 2021 2025 Izrada zakonskog okvira za registar vlasnika korisnika	SOP 2021 2025
Specifični cilj – SOP MINT 2021 2025 1. Funkcionalizacija jedinice za registar vlasnika korisnika 2. Kreiranje i funkcionisanje registra vlasnika korisnika 3. Stručno usavršavanje osoblja jedinice i saradnja sa relevantnim institucijama 4. Informativna kampanja za kompanije o novim zakonskim obavezama	Iz analize koncept dokumenta za registar vlasnika korisnika

Poglavlje 3: Opcije

Stoga, koncept dokument razmatra tri ključne opcije u pogledu regulisanja pitanja registra za vlasnike korisnike. Opcija *nijedna izmena* koja predviđa održavanje *statusa quo*; opcija za *poboljšanje primene i izvršenja pravnog okvira* koja ne predviđa zakonodavne izmene, već se

usredsređuje na primenu zakona koji već postoje; i na kraju opcija sa *zakonskim izmenama* koja predviđa dve pod-opcije za stvaranje registra vlasnika korisnika.

Poglavlje 3.1: Opcija nijedna izmena

Opcija *nijedna izmena* podrazumeva da neće biti preduzete nikakve mere ni za sprovođenje ni one zakonodavne za rešavanje gore objašnjenog glavnog problema. Opcijom nijedna izmena, glavni problem u vezi nedostatka odgovarajućih zakona za registar vlasnika korisnika nastavio bi da postoji. Shodno tome, efekti koje prisustvo ovog problema može proizvesti i dalje će ostati potencijalni rizik.

Kao što je gore razrađeno u okviru poglavlja o glavnom problemu, iako Kosovo ima zakone koji predviđaju odredbe za vlasnike korisnike, delokrug ovih zakona je uglavnom ograničen na identifikaciju i proveru vlasnika korisnika od strane subjekata koji izveštavaju. Do danas ne postoji zakon koji reguliše pitanje registra vlasnika korisnika. Nedostatak takvih zakonskih odredbi onemogućava u određenoj meri identifikaciju i proveru vlasnika korisnika, a istovremeno dozvoljava ne transparentnost korisničkog vlasništva koja omogućava stvaranje udaljenosti i štita za zaštitu imovine i prihoda od trećih strana i na ovaj način, pojedinci mogu nastaviti da koriste, uživaju i kontrolišu svoj nezakonit novac, a da to niko ne zna, i sa manjim rizikom da ih izgube od vlasti koje se bore protiv utaje poreza, korupcije ili pranja novca ili od bilo kog poverioca. Prema tome, prisustvo takvih lica ugrožava zakonitu ekonomiju i finansijsku stabilnost Kosova.

Poglavlje 3.2: Opcija za poboljšanje sprovođenja i izvršenja

Jedna druga opcija koju razmatra radna grupa je mogućnost poboljšanja sprovođenja i izvršenja. Uprkos diskusijama i analizi radne grupe, uzimajući u obzir načelo zakonitosti, ova opcija je utvrđena kao neprikladna jer stvaranje registra za vlasnike korisnike može se uraditi samo zakonom.

Naravno, način na koji se mogu primeniti odredbe i izvršiti sankcije već utvrđene u zakonodavstvu Kosova, kao što je gore objašnjeno, može se dodatno ojačati, ali to je van delokruga ovog koncept dokumenta i na ovaj način ne bi se rešio problem identifikovan u Poglavlju 1. a ciljevi postavljeni u Poglavlju 2. ovog koncept dokumenta neće bi mogli postignuti.

Poglavlje 3.3: Treća opcija

Treća opcija će razmotriti mogućnost izmene pravnog okvira Kosova kako bi se uvele odredbe za stvaranje registra vlasnika korisnika. Istraživanje sprovedeno za potrebe ovog koncept dokumenta identifikovalo je dva modela koje zemlje u regionu i šire primenjuju za stvaranje registra za vlasnike korisnike. Prvi model predviđa dopunu zakona koji su već na snazi, poput Zakona o poslovnim društvima i Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma. Drugi model predviđa donošenje posebnog Zakona o stvaranju registra vlasnika korisnika. Suština oba predstavljena modela je skoro ista i razlikuju se samo u pravnom

instrumentu koji treba izabrati. Međutim, izabran je drugi model, koji predviđa odobrenje posebnog Zakona o stvaranju registra vlasnika korisnika.

Potreba za izradom i usvajanjem novog zakona koji pokriva ovu oblast može se sažeti u nekoliko tačaka:

- povećanje transparentnost o korisničkom vlasništvu i uputiti subjekte koje izveštavaju da identifikuju i provere vlasnike korisnike kako bi efikasno upravljali rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma.
- opis mera koje će subjekti koji izveštavaju preduzete radi sprovođenja zahteva za identifikaciju i proveru korisničkog vlasništva, kako bi se sprečilo korišćenje finansijskog sistema i pružanje profesionalnih usluga u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma od strane pojedinaca uključenih u van zakonske aktivnosti.
- cilj da Kosovo bude u skladu sa Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog Parlamenta i Saveta od 20. maja 2015, o sprečavanju upotrebe finansijskog sistema za pranje novca i finansiranje terorizma i Direktivom (EU) 2018/843 Evropskog Parlamenta i Saveta od 30. maja 2018 kao i međunarodnim standardima uvedeni od Task Force Finansijske Akcije (FATF) i drugim međunarodnim mehanizmima u ovoj oblasti.
- novi zakon će stvoriti jedinicu u okviru ARBK koja će biti primarno odgovorna za upravljanje nacionalnom bazom podataka/nacionalnim registrom za vlasnike korisnike, gde ovim zakonom biće definisane odgovornosti ove jedinice koje su od velikog značaja za stvaranje ovog registra.
- novi zakon će pomoći subjekte koje izveštavaju da ispune zakonske obaveze za koncept "upoznaj svog klijenta", kao i "dužna pažnja prema klijentima" kao i "dodatna pažnja prema klijentima".
- Zakon o registru vlasnika korisnika razjasnio bi ko je zaista odgovoran za upravljanje ovim registrom kao i za redovno ažuriranje podataka u njemu.
- obim zakona će biti veliki i onemogućava uključivanje svih zakonskih zahteva u druge zakone, pa je izrada novog zakona najbolje rešenje.
- pitanje vlasnika korisnika jedna je od tema koja se stalno menja zbog zahteva prema standardima i direktivama EU, prema tome izrada posebnog zakona olakšala jedino ažuriranje ovog zakona bez potrebe za promenom niza drugih zakona (prvi model u našem primeru).
- Na kraju, ali ne i manje važno, smatramo da je izrada novog zakona najbolje rešenje, s obzirom na to da su mnoge zemlje postupale po ovom modelu, pa smatramo da je ovo primer koji bismo trebali razmotriti. Osim toga, imaćemo koristi od prakse ovih zemalja

(za više detalja pogledajte sliku 6 „Uporedna analiza zemalja koje su usvojile zakonodavstvo za stvaranje registra vlasnika korisnika“).

Slika 6. Uporedna analiza zemalja koje su usvojile zakonodavstvo za stvaranje registra za vlasnike korisnike

Tabela u nastavku predstavlja uporednu analizu nekih zemalja u svetu i regionu koje su dopunile svoj pravni okvir za stvaranje registra za vlasnike korisnike, bilo usvajanjem prvog ili drugog modela.

DRŽAVA	ZAKONODAVSTVO	KRITERIJUMI ZA REGISTRACIJU VLASNIKA KORISNIKA	DELOKRUG ZAKONA	UPRAVLJANJE REGISTRA VLASNIKA KORISNIKA
ALBANIJA	ZAKON BR. 112/2020 O REGISTRU VLASNIKA KORISNIKA https://www.parlament.al/Files/Akte/20200804105337ligj%20nr.%20112,%20dt.%202019.7.2020.pdf	Ovaj zakon reguliše definiciju vlasnika korisnika, obaveznih subjekata koji moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i vođenje Registra vlasnika korisnika, postupak i način registracije i čuvanja registrovanih podataka vlasnika korisnika kao i kaznene mere u slučaju ne registracije vlasnika korisnika.	Ovaj zakon se primenjuje za subjekte koje izveštavaju, pravna lica registrovana u Republici Albaniji na sledeći način: a) društva sa ograničenom odgovornošću; b) akcionarska društva; c) kolektivna društva; d) komanditna društva; e) predstavništva i podružnice stranih kompanije; f) udruženja za štednju i kredite i njihovi sindikati; g) društva za međusobnu saradnju; h) društva za poljoprivrednu saradnju; i) bilo koje drugo pravno lice, koje je po zakonu obavezno da se registruje kod CBK-a; j) neprofitne organizacije, uključujući fondacije, udruženja, centre kao i ogranke stranih neprofitnih organizacija, upisane u registar neprofitnih organizacija u Republici Albaniji;	Registar vlasnika korisnika upravlja se od Nacionalnog poslovnog centra. Nacionalni poslovni centar odgovoran je da: a) registruje, upravlja, obrađuje i čuva u registru podatke koje prijavljuju subjekti koji izveštavaju; b) omogućava dostupnost podataka registra, u skladu sa članom 7. ovog zakona;

			dj) pravna lica i preduzeća, čiji su akcionari, pored centralnih i/ili domaćih institucija Republike Albanije, su i druga albanska i/ili strana fizička/pravna lica.	c) izdaje izvode za podatke upisane u registar; c) preduzima druge radnje u skladu sa ovim zakonom.
CRNA GORA	ZAKON O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA Službeni list Crne Gore br. 033/14 dd 04.08.2014, 044/18 dd 06.07.2018, 73/19 dd 27.12.2019 https://www.finveo.mn/image/s/media/redirectfile/Finveo%20Regulation/2.%20Lav%20on%20prevention%20monei%20laundering%20terrorist%20financing.pdf	Ovim zakonom uređuju se mere i radnje preduzete u cilju otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma kao i pitanja, ovlašćenja i načina rada organizacione jedinice organa uprave nadležne za obavljanje policijskih poslova radi sprečavanja aktivnosti pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: finansijsko -obaveštajna jedinica) i druga važna pitanja za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Unutar ovog zakona uređeni su i kriterijumi za registar vlasnika korisnika. Ovim zakonom uređuje se definicija vlasnika korisnika, obaveznih subjekata koji moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i upravljanje Registra vlasnika korisnika, postupak i način	Ovaj zakon se primenjuje na poslovne organizacije, pravna lica, udruženja, institucije, političke stranke, verske zajednice, umetničke organizacije, komore, sindikate, udruženja poslodavaca, fondacije ili druge poslovne organizacije, pravno lice koje prima, upravlja ili podeli sredstva u svrhe, strane fondove, strana institucija ili strano pravno lice slično sa onom koje prima, upravlja ili podeli sredstva u određene svrhe. Svi ovi će registrovati podatke o vlasnicima korisnicima i promenu vlasnika 8. dana nakon promene vlasnika, osim: - preduzetnika; - društva sa ograničenom odgovornošću jedno lice; i - direktnih ili indirektnih budžetskih korisnika.	Registar vlasnika je elektronska baza podataka u kojoj se vode tačni podaci o vlasnicima korisnicima kako bi se osigurala transparentnost vlasničkih struktura i sprovođenje mera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Registar vodi i održava nadležni organ uprave za naplatu poreza (poreska uprava). Pristup podacima iz registra dostupan je:

SEVERNA MAKEDONIJI A	ZAKON O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA Službeni glasnik (br. 120/18, 275/19 i 317/20) https://ufr.gov.mk/wp-content/uploads/2020/05/LAW-ON-THE-PREVENTION-	registracije i čuvanje registrovanih podataka vlasnika korisnika kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.	Gore navedene odredbe ne odnose se na pravna lica i poslovne organizacije u društvima sa mnogo članova svrstanih na berzama, čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu hartija od vrednosti gde su dužni da se pridržavaju obaveze otkrivanja podataka i informacija o korišćenom vlasništvu u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze subjekata na tržištu hartija od vrednosti i drugim propisima. U skladu sa članom 99. (1.34.b), kazniče se novčanom kaznom u iznosu od 3,000 do 20,000 evra ukoliko se ne registruju ili ažuriraju podaci o vlasništvu korisnika kao što se zahteva članom 21a (4).	- subjektima koji izveštavaju za preduzimanje mera radi utvrđivanja i provere identiteta klijenta; - finansijsko - obaveštajnoj jedinici, nadzornom organu i drugim organima za sprovođenje aktivnosti u vezi sa sprečavanjem i otkrivanjem pranja novca i finansiranja terorizma; - pravnim i fizičkim licima koja dokazuju pravni interes.
		Ovim zakonom uređuju se mere, aktivnosti i postupci koje nadležni organi i tela preduzimaju radi otkrivanja i sprečavanja pranja novca, povezanih krivičnih dela i finansiranja terorizma, kao i rad i nadležnost Kancelarije za finansijsko- obaveštajne poslove.	1. Ovaj zakon se primenjuje na sledeće subjekte, koji podležu upisu u registre koji se vode u Centralnom registru Republike Makedonije i biće obavezni da poseduju i drže podatke i dokumente o vlasniku korisnika: 1. poslovna društva, samostalni vlasnici, pojedinci koji vrše poslovnu delatnost,	Registar vlasnika korisnika se drži elektronski od Centralnog registra. Prijava mora biti preduzeta i podneta putem veb stranice Trgovačkog registra.

OF-MONEY-LAUNDERING-AND-FINANCING-OF-TERRORISM-eng.pdf	U okviru ovog zakona uređeni su i kriterijumi za registar vlasnika korisnika. Ovim zakonom uređuje se definicija vlasnika korisnika, obaveznih subjekata, koji moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i upravljanje Registrom vlasnika korisnika, postupak i način registracije i čuvanja registrovanih podataka vlasnika korisnika kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.	filijale i kancelarije stranih komercijalnih kompanija i strani samostalni vlasnik; 2. udruženja, savezi, fondacije, komore, sindikati, političke stranke, zadruge, verske zajednice ili druge organizacije; 3. notari, advokati i druga lica koja vrše javna ovlašćenja; 4. korisnici budžeta; 5. pravna lica u državnom vlasništvu; i 6. pravna lica pod stečajem ili u likvidaciji. 2. Pravna lica gore navedena u tačkama 1. i 2. dužna su da poseduju i drže odgovarajuće, tačne i ažurne podatke i dokumente o: a) vlasniku (cima) korisniku(a), i to: 1. ime i prezime; 2. adresa stalnog boravka, odnosno privremenog boravka; 3. dan, mesec i godina rođenja; 4. lični identifikacioni broj ili drugi identifikacioni broj kao i podaci o vrsti, broju, od koga je izdat, stanje i datum izdavanja identifikacionog dokumenta;	Prijavu mora podneti ovlašćeno lice a potpisati kvalifikovanim elektronskim sertifikatom. Pravna lica mogu imenovati registracione agente koji će uneti zatražene podatke u registru. Potrebni podaci koji treba da se upišu u registar su: - naziv pravnog lica, registrovano sedište, identifikacioni broj i poreski broj, datum osnivanja i prestanka subjekta, - lično ime vlasnika korisnika, jedinstveni identifikacioni broj ili drugi identifikacioni broj, adresa stalnog i privremenog boravka, datum rođenja,

		5. državljanstvo; i 6. podatke o vrsti i delokrugu korisničkog vlasništva. b) vlasničku strukturu i vezano za poslovna društva podatke o akcijama, doprinosi ili u drugom obliku učešća u vlasništvu kompanije. (3) Pravna lica iz stava (1) tač. 3, 4, 5. i 6. ovog člana dužna su da poseduju i održavaju odgovarajuće, tačne i ažurne podatke. (4) Pravni propisi uspostavljeni u skladu sa zakonom strane države kojima je u Republici Makedoniji dodeljen poreski identifikacioni broj (TIN) u skladu sa zakonom dužni su da poseduju i održavaju odgovarajuće, tačne i ažurirane podatke. Gore navedena pravna lica, sa izuzetkom samostalnih vlasnika, lica koja vrše javna ovlašćenja, korisnika budžeta, pravnih lica u državnom vlasništvu i pravnih lica u stečaju i likvidaciji i pojedinaca koji obavljaju poslovnu delatnost, uneće podatke o vlasnicima svojih korisnika u registru u roku od osam dana od dana registracije poslovnog subjekta u	poreski broj, državljanstvo, udeo vlasništva ili obrazac i druga vrsta vlasništva ili kontrole i datum ulaska i završetka. Administrator registra proverava podatke u registru i utvrđuje ukoliko su pravna lica unela podatke u skladu sa zakonom, izmenu tih podataka u određenom roku i na načinu prema propisima. Administrator registra bez odlaganja će elektronskim putem obavestiti kancelariju o pravnim licima koja nisu uneli a nisu ni vršila izmene ovih podataka na način i u roku propisanom u uredbi.

	odgovarajući registar ili u roku od osam dana od promene podataka vlasnika korisnika. Agent registracije ili administrator registra dužni su da tokom postupka registracije obaveste pravno lice o obavezi obavezne registracije podataka o vlasniku korisnika. (4) Odredbe stava (3) ne primjenjuju se na pravna lica koja su kompanije svrstane na organizovanom tržištu vrednosnih papira i koja su obavezna da ispune zahtev za objavljivanje podataka o vlasnicima korisnicima, čime se obezbeđuje odgovarajuća transparentnost informacija o vlasništvu u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardima. Podaci uneseni u registar dostupni su kancelariji, nadležnim organima državnog tužilaštva, sudovima, organima koji vrše nadzor po zakonu o SPN/BPFT i subjektima koji se pozivaju na ovaj zakon direktno i na osnovu elektronskog pristupa. Podaci u registru o ličnom imenu, mesecu i godini rođenja, državljanstvu, mestu stanovanja, udeo vlasništva ili neki drugi oblik i vrsta vlasništva ili kontrole, biće javno dostupni u obliku informacija i	Postojeći subjekti imaju 3 meseca vremena da završe registraciju (tj. do 27. aprila 2021. godine); Subjekti koji su tek registrovani u Trgovačkom registru nakon 27. januara 2021. godine moraju biti registrovani u roku od 8. dana od registracije ekonomskog subjekta; i Subjekti sa izmenom strukture vlasništva (rok od 8. dana za podnošenje obaveštenja u registru u slučaju bilo kakvih promena podataka prethodno otkrivenih u Registru vlasnika korisnika.

			koristiće se uplata tarife u skladu sa tarifom administratora registra. Podaci iz gornjeg stava izdaju se prema podacima upisanim u Centralni registar stanovništva na dan njihovog izdavanja. Podaci o vlasniku korisniku jedinog vlasnika, pojedincima koji posluju i licima koja vrše javna ovlašćenja kao i korisnicima budžeta, pravnim licima u državnom vlasništvu i pravnim licima u stečaju i likvidaciji biće izdati u skladu sa podacima koji su poslednji put registrovani u trgovinski registar i registar drugih pravnih lica i registar korisnika budžeta u nadležnosti Ministarstva finansija. Novčanom kaznom u iznosu od 3,000 do 10,000 evra kazniće se pravno lice za prekršaje ako pravno lice ne pridržava se obaveze da upiše vlasnika korisnika ili da prijavi tačne podatke o promenama u vlasničkoj strukturi; Novčanom kaznom u iznosu od 30% od procenjene novčane kazne pravnog lica kazniće se za prekršaj odgovorno lice određeno od pravnog lica.

HRVATSKA	ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA Narodne novine 108/17 (08.11.2017.) Sabor Hrvatske https://www.legislationline.org/download/id/8465/file/Croatia_antmoney_laundrying_terrorist_financing_law_2017_en.pdf	Ovaj zakon propisuje mere, radnje i postupke koje preduzimaju subjekti koji izveštavaju i nadležni državni organi u cilju sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, te druge preventivne mere u cilju sprečavanja upotrebe finansijskog sistema za pranje novca i finansiranje terorizma. U okviru ovog zakona uređeni su i kriterijumi za registar vlasnika korisnika. Ovim zakonom uređuje se definicija vlasnika korisnika, obaveznih subjekata, koji moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i vođenje Registra vlasnika korisnika, postupak i način registracije i čuvanje registrovanih podataka vlasnika korisnika kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.	Ovaj zakon reguliše registar koji je elektronska centralna baza podataka koja sadrži podatke o vlasnicima korisnicima kao u nastavku: a) pravne osobe sa sedištem na području Republike Hrvatske: 1. Kompanije 2. ogranci stranih kompanija 3. udruženja 4. fondacije 5. fondovi, i 6. institucije Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i regionalne samouprave gde država nije jedini vlasnik. b) trustovi i ekvivalentne jedinice, koji su pripojene prema stranom zakonu, a koji su obavezni da imaju lični identifikacioni broj u Republici Hrvatskoj, na osnovu akta koji uređuje lični identifikacioni broj.	Registar se drži u Finansijskoj agenciji u ime Finansijsko - obaveštajne jedinice Finansijska agencija je dužna da: 1. stvara, održava i upravlja registrom; 2. prikuplja, evidentira, obrađuje i čuva podatke iz registra; 3. omogući unos podataka i ažuriranje podataka u registar u skladu sa članom 33. stav 4. Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. 4. omogući dostupnost podataka iz registra u skladu sa članom 34. Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

UJEDINJENO KRALJEVSTV O	Zahtevi za držanje registra lica sa značajnom kontrolom "Persons with significant control" (PSC) su određeni u odeljku 21.A Priloga 1.A i 1.B Zakona o kompanijama društvima iz 2006. godine (kako je uvedeno u Zakonu o malim preduzećima i Zakonu o zapošljavanju iz 2015. godine) i u sledećim uredbama: • Registar osoba sa značajnom kontrolom, Uredba 2016;	Ovo zakonodavstvo opisuje mere, radnje i postupke koje preduzimaju određena lica i nadležni državni organi u cilju određivanja osoba sa značajnom kontrolom. Izraz osoba sa značajnom kontrolom u Ujedinjenom Kraljevstvu ima značenje vlasnik korisnik koji je poznat kao međunarodni izraz. Ovim zakonodavstvom regulisana je definicija osobe sa značajnom kontrolom „vlasnika korisnika“, obaveznih lica koja moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, rad i upravljanje registrom PSC, postupak i način registracije i držanja	Prema zakonodavstvu u Ujedinjenom Kraljevstvu, zahteva se od preduzeća u Ujedinjenom Kraljevstvu, evropske kompanije Societates Europaeae (SE), društava sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) i podobnih škotskih partnerstava (ESP) da identifikuju i registruju ljude koji poseduju ili kontrolišu njihovu kompaniju. Kompanije, SE-i, i doo-i će morati da drže registar ljudi sa značajnim uticajem ili kontrolom nad njima, pored postojećih registara, poput registra direktora i registra članova (akcionara), i moraju da prijave ove informacije u centralnom javnom registru u Komori kompanija.	5. proveri podatke u registru u skladu sa članom 36. stav 1. Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, i 6. preduzima druge radnje u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Registar vlasništva korisnika Ujedinjenog Kraljevstva pokrenut je u aprilu 2016. godine kao Registar osoba sa značajnom kontrolom "Persons with significant control" (PSC). Ovim registrom upravlja Privredna komora "Company Houses". Od službenika kompanije se zahteva da:

• Evropska društva sa ograničenom odgovornošću (Registar osoba sa značajnom kontrolom) Uredba 2016. godine; • Društva sa ograničenom odgovornošću (Registar lica sa značajnom kontrolom) Uredba 2016. godine; • Informacije u vezi osoba sa značajnom kontrolom (izmenjena) Uredba 2017; i • Škotska partnerstva (Registar osoba sa značajnom kontrolom) Uredba 2017. godine. https://www.gov.uk/government/publications/guidance-to-the-people-with-significant-control-requirements-for-companies-and-limited-liability-partnerships	registrovanih podataka kao i kaznene mere u slučaju neispunjavanja obaveza.	Od ESP-a se ne zahteva da drže svoj registar, već moraju da prijave informacije centralnom javnom registru u Komori kompanija. Ujedinjeno Kraljevstvo je jedna od prvih zemalja koja je stvorila javni registar vlasnika korisnika kompanija i postavila je nove standarde u objavljivanju podataka kao otvoreni podaci, što znači da ih organizacije i pojedinci mogu ponovo koristiti bez ograničenja. Podaci potrebni za registraciju PSC-a su sledeći: - ime; - datum rođenja; - nacionalnost; - mesto, država ili deo Ujedinjenog Kraljevstva u kojem PSC obično živi; - adresa usluge; - uobičajena adresa stanovanja (ovo ne treba otkriti prilikom stavljanja na raspolaganje vašeg registra ili prilikom davanja kopija registra PSC-a); - datum kada je on ili ona postao PSC u vezi sa kompanijom; - uslovi da bi postali PSC; - za uslove (lice koje ima više od 25% akcija u kompaniji) i (lice koje ima više od 25% glasačkih prava u kompaniji) bi	- identifikuje osobe sa značajnom kontrolom (PSC) nad kompanijom i potvrđuje njihove informacije - registruje podatke o PSC-u u registar PSC kompanije u roku od 14 dana; - daje ove informacije Komori kompanije u roku od 14 dana; - ažurira informacije u registru PSC kompanije kada on izmeni u roku od 14 dana, i - ažurira informacije u Privrednoj komori u roku od 14 dana; i -potvrđuje Privrednoj komori da su informacije u javnom registru tačne, gde nisu ažurirani u prethodnih 12 meseci.

		trebalo da uključiti nivo akcija i njihova glasačka prava, u okviru sledećih kategorija: - preko 25% do (i uključujući) 50%, - više od 50% i manje od 75%, - 75% ili više; - od kompanije se traži samo da identifikuje ukoliko PSC ispunjava uslov (ima uticaja ili kontrolu nad kompanijom) ukoliko ne vrše kontrolu kroz jedan ili više gore navedenih uslova; Od kompanije se traži da preduzme razumne korake da kontaktira PSC i potvrdi podatke registra. Ukoliko neko odbije da daje informacije, počinice krivično delo. Kompanija takođe može da se obrati ljudima za koje veruje da znaju ko su joj PSC. Ovaj propust je takođe krivično delo. Može biti potrebno da se uvedu ograničenja na akcije ili glasačka prava fizičkog ili pravnog lica koje drži informacije kako bi se obezbedilo da daju iste. Kompanije će obezbediti svoje informacije o registru Komori kompanija u roku od 14. dana od promene njihovog registra. Registar PCV-a biće dostupan javnosti.	Podaci u registru kompanije i registru PSC u Privrednoj komori treba da budu ažurirani. Kompanija mora u roku od 14 dana uneti nove podatke u svoj registar i dostaviti ažurirane podatke Privrednoj komori u roku od 14 dana, nakon što: - je promena postala poznata; - primi sve potrebne podatke za upis u svoj registar; - potvrdi informacije ako se odnosi na pojedinca.

BELGIJA	ZAKON O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJU TERORIZMA I ZABRANI KORIŠĆENJA GOTOVINE Službeni glasnik Belgije 6. oktobar 2017. godine https://www.nbb.be/doc/cp/eng/2021/law_18_09_2017_en_update_06_2021_bnb.pdf	Ovaj zakon ima za cilj da spreči korišćenje finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranje terorizma, kao i finansiranje distribucije oružja za masovno uništenje. U okviru ovog zakona uređeni su i kriterijumi za registar vlasnika korisnika. Ovaj zakon daje nadležnosti koje utvrđuje kralj, odobrenom odlukom u Savetu ministara, nakon saveta [organa za zaštitu podataka], o načinu na koji se prikupljaju informacije, sadržaju prikupljenih informacija, upravljanju, pristupu, upotrebi podataka, metodama za proveru podataka i rad registra UBO.	Nedavanje tačnih informacija u registru PCV-a i nepoštovanje obaveštenja koja zahtevaju davanje informacija su krivična dela i mogu ishoditi novčanom kaznom i/ili kaznom zatvora do dve godine. Registar UBO ima za cilj da pruži odgovarajuće, tačne i ažurne informacije o vlasnicima korisnicima kako je definisano belgijskim Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i zabrani korišćenja gotovine, za sledeće subjekte: a) kompanija osnovanih u Belgiji; b) poverenicima ili fondovima; c) (međunarodnim) neprofitabilnim fondacijama i organizacijama; g) pravnim ugovorima slični poverencima ili trustovima. Subjekti koji su obavezni da elektronski prijave Upravi za trezor sve nesklapanja koje pronađu između informacija o vlasnicima korisnicima dostupnih u registru UBO-a i informacija o vlasnicima korisnicima koje su im na raspolaganju.	U okviru opšte uprave za trezor Savezne javne službe, poznate pod imenom „Uprava za trezor“, osnovano je odeljenje odgovorno za centralni registar vlasnika korisnika, nazvano registar UBO. Odeljenje Uprave za trezor odgovorno je za prikupljanje, čuvanje, upravljanje i kontrolu kvaliteta podataka i pružanje informacija u skladu sa odredbama zakona i zakonskim i odredbama koje dozvoljavaju početno prikupljanje ovih podataka.

		Tamo gde se prijave odstupanja ili na sopstvenu inicijativu, Uprava za trezor će preduzeti odgovarajuće mere da izmeni, potvrdi, dopuni, ispravi ili pojasni informacije o vlasnicima korisnicima uključeni u registar UBO. Naročito, Uprava može saopštiti razloge za navedenu prijavu za dotičnog davaoca informacija i zatražiti od njega da izmeni, potvrdi, dopuni, ispravi ili pojasni informacije o vlasnicima korisnicima uključeni u registar UBO u roku od mesec dana od prijema takve komunikacije. Identitet subjekta koji je obavezan ili nadležnog organa koji je podneo prijavu ne sme se saopštiti dotičnom davaocu informacija ni pod kojim okolnostima. Tu gde Uprava za trezor dostavlja informacije trećoj strani, uključujući javnog tužioca ili saveznog javnog tužioca, identitet subjekta koji je obavezan ili nadležnog organa koji je učinio da se prijava o neusklađenosti se ne saopštava ni pod kojim okolnostima.	Uprava za trezor je odgovorna za nadzor nad poštovanjem navedenih obaveza u članu 1.35. Zakonika o kompanijama i društvima kao i da vrši nadzor u skladu sa nadzornim nadležnostima definisanih zakonom. Kralj određuje, odlukom usvojena od Saveta ministara, nakon saveta [organa za zaštitu podataka] o načinu na koji se prikupljaju informacije, sadržaju prikupljenih informacija, upravljanju, pristupu, upotrebi podataka, metodama za proveru podataka i rad registra UBO.

3.4 Opcija za izmenu i dopunu postojećih zakona

Opcija 3.4 razmatra mogućnost izmena i dopuna postojećih važećih zakona. Integracija odredbi registra o korisničkom vlasništvu može se izvršiti u okviru dopune/izmene Zakona o privrednim društvima i/ili Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma. U početku je kao opcija dopuna i izmena predmetnih zakona na takav način da se doda novo poglavlje posebno za adresiranje registra o korisničkom vlasništvu, a zakon za izmene u bilo kom od oblika za koje se odluči da će se nastaviti, u zakon o izmenama i dopunama važećeg Zakona, trebalo bi se definisati modaliteti vezani za definiciju vlasnika korisnika, obavezne subjekte, koji treba da registruju vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i administraciju Registra vlasnika korisnika, kao i kaznene mere u slučaju neregistrovanja vlasnika korisnika, kao što je dole navedeno, uporedo sa opcije 3.5..

Logika uvođenja odredbi za stvaranje registra za vlasnike korisnike prema gore pomenutim postojećim zakonima leži u činjenici da se odredbe ovih zakona o kojima je reč odnose na slična područja delovanja koja se odnose na vlasnike korisnike.

Međutim, iako je integracija odredbi za registar vlasnika korisnika u sklopu lokalnog zakonodavstva moguća i prihvatljiva za postizanje alternativom zakonskih izmena i dopuna, postoje i rezerve u pogledu koristi koje bi izbor ovog modela mogao doneti. S tim u vezi, trebalo bi uzeti u obzir da Zakon o sprečavanju pranja novca i borbi protiv terorizma reguliše, između ostalog, obaveze izveštajnih subjekata definisane ovim zakonom, ali ne postoji direktan odnos sa kompanijama registrovanim na Kosovu na koje će to uticati ovom promenom stoga ne bi mogli postići odgovarajući rezultat kod subjekata koji su dužni dostaviti podatke o vlasniku korisniku. Zakon o privrednim društvima je već usvojen u 2018. godini tako da izmena i dopuna osnovnog zakona, bez prakse zvaničnog predstavljanja konsolidovane verzije zakona u našoj zemlji, mogla bi dovesti do konfuzije.

Kao zaključak, ovaj model se može razmotriti, ali ne garantuje razumevanje, a shodno tome i pravilno sprovođenje registra o korisničkom vlasništvu.

3.5 Opcija za usvajanje posebnog zakona za registar za vlasnika korisnika

Opcija 3.5 ispituje se mogućnost donošenja posebnog zakona čiji se opseg sastoji od definicije vlasnika korisnika, obaveznih subjekata, koji moraju registrovati vlasnike korisnike, uspostavljanju, radu i upravljanju Registrom vlasnika korisnika, procedura i načina registracije i čuvanja registrovanih podataka vlasnika korisnika, kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika. Ovaj zakon bi bio izrađen na osnovu najbolje prakse država koje su usvojile zakone o Registru vlasnika korisnika (vidi Sliku 6).

Smatramo da je drugi model, koji predviđa donošenje posebnog zakona o uspostavljanju registra vlasnika korisnika, pravo rešenje. Molimo pogledajte tačke koje opravdavaju drugi model (Poglavlje 3.3: Treća opcija).

Usvajanje opcija 3.5 kao ključnu korist bi pružilo omogućavanje regulisanja jedne izuzetno važne oblasti u jedinstveni pravni instrument. Ovo bi ne samo olakšalo rad agencija za sprovođenje zakona, subjekata koji podnose prijave, već bi i regulisalo pristup odgovarajućim, tačnim i aktuelnim informacijama o stvarnim vlasnicima preduzeća i drugim pravnim licima.

Usvajanjem posebnog zakona o registru vlasnika korisnika, u poređenju sa izmenama i dopunama postojećih zakona, Kosovo bi se snažnije pridružilo grupi država koje primenjuju visoke standarde za transparentnost stvarnog vlasništva i borbu protiv privrednog kriminala. Istovremeno, usvajanje zakona o stvarnom vlasništvu dokazalo bi odlučnost Kosova za dalje članstvo u međunarodnim i evropskim organizacijama u ovoj oblasti, uključujući MONEYVAL.

Osim toga, polje delovanja Zakona o privrednim društvima i Zakona o sprečavanju pranja novca i suzbijanju finansiranja terorizma, za koje se predlaže da se promeni prema opciji 3.4, mnogo je šire od polja delovanja zakona koji predlaže opciju 3.5. Izmena gore navedenih zakona odredbama registra za vlasnika korisnika može dovesti do prekomerne komplikacije zakona, ugrožavajući tako nesprovođenje njegovih odredbi. Da bi se izbegao takav scenario, smatra se da je najoptimalniji izbor izrada nacrtu novog zakona, čija je svrha i obim jednostavna i jasna.

S tim u vezi, novi zakon o registru vlasnika dodatno bi ojačao kosovski pravni okvir u oblasti borbe protiv pranja novca, srodnih krivičnih dela i finansiranja terorizma definisanjem, između ostalog:

Kriterijumi za stvaranje registra vlasnika korisnika

- Međunarodne, evropske zemlje i zemlje u regionu koje su uspostavile registar vlasnika korisnika, definisale su neke od glavnih odredbi koje uključuju definiciju vlasnika korisnika, obavezne subjekte koji moraju registrovati vlasnike korisnike, stvaranje, rad i upravljanje Registrom vlasnika korisnika, postupak i način registracije i čuvanja registrovanih podataka vlasnika korisnika, kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.

Novi zakon sa ciljem transparentnosti stečenog vlasništva treba da daje jasne definicije za dole navedena pitanja:

- Zakon će osnivati registar za vlasnike korisnike koji će funkcionisati u okviru Agencije za registraciju biznisa na Kosovu (u daljem tekstu "KARP") kao organ odgovoran za vođenje i održavanje Registra;
- Zakon treba da sadrži pojedinosti obaveznih podataka ili podataka koji se moraju registrovati i ažurirati u Registru;
- Zakon zahteva uspostavljanje potrebnih mera kako bi se garantovala bezbednost podataka o stečenom vlasništvu u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti ličnih podataka;
- Zakon treba da nametne obavezu poslovnim korporacijama da registruju i ažuriraju zatražene podatke o vlasništvu u Registru preko ovlašćenog lica;
- Zakon treba jasno navesti vremenske rokove u okviru kojih zahtevani podaci o vlasništvu moraju prvo registrovati, a zatim ažurirati ih u Registru;

- Zakon treba da predvidi način i postupak za registraciju početnih i ažuriranih podataka o stvarnim vlasnicima u Registar;
- Zakon treba da nametne obavezu poslovnim korporacijama da preduzmu razumne korake kako bi utvrdili identitet svojih stvarnih vlasnika i pribavili i održavali odgovarajući, tačan i ažuriran interni registar svojih stvarnih vlasnika, uključujući i pojedinosti o zadržanim stvarnim interesima;
- Zakon treba da nametne obavezu stvarnim vlasnicima da obezbede i ažuriraju zatražene podatke o stečenom vlasništvu poslovnih korporacija u roku predviđenom za omogućavanje poslovnim korporacijama da ispune svoje obaveze prema zakonu;
- Zakon treba da sadrži odredbe o načinu i postupku upisa podataka o stečenom vlasništvu u Registar, uključujući slobodan pristup Registru za javnost i podatke koji će imati slobodan pristup;
- Zakon treba da obezbedi da nadležni organi, poput Finansijske obaveštajne jedinice Kosova, Poreske administracije Kosova, Policije Kosova, Specijalnog tužilaštva/ državnog tužioca Kosova, Carina Kosova, Kosovske obaveštajne agencije, Agencije protiv korupcije, Centralne banke Kosova i sektorskih nadzornika, kao što je definisano u Zakonu br. 05/ L-096 o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma daju slobodan, direktan i neograničen pristup svim podacima o stečenom vlasništvu korisnika u Registru, a mala naknada može se zatražiti od subjekata koji izveštavaju i drugih lica koja su pokazala zakoniti interes da bi se imalo pristup svim podacima o stečenom vlasništvu koji nisu dostupni javnosti;
- Zakon treba da nametne obavezu za gore navedene nadležne organe kao i za subjekte koje izveštavaju, da prijave svako nepoklapanje u podacima o stečenom vlasništvu u Registru u okviru KARP-a, kao i mehanizam i proces za blagovremeno rešavanje nepoklapanja od strane KARP-a;
- Zakon treba da sadrži odredbe koje dozvoljavaju stvarnim vlasnicima da se prijave za izuzetke kako bi zaštitili svoje podatke o stečenom vlasništvu od javnog objavljivanja ako je stvarni vlasnik izložen neproporcionalnom riziku, riziku od prevare, otmice, ucene, iznude, uznemiravanja, nasilja ili zastrašivanja ili da su maloletni ili na neki način su nesposobni prema zakonu;
- Zakon treba da obezbedi pravo svake osobe da zatraži od KARP-a izvod iz Registra;
- Zakon treba da sadrži odredbe o minimalnom roku za vođenje evidencije o stvarnom vlasništvu od KARP-a i obavezu izveštavanja za poslovne korporacije kako bi podaci bili blagovremeno dostupni nadležnim vlastima, a koji se čuvaju u njihovom internom registru stečenog vlasništva.
- Zakon treba da nametne obavezu poslovnim korporacijama da obuhvate Izjavu o usklađenosti sa ovim zakonom u svoje godišnje račune;
- Zakon treba da obezbedi pravo na podnošenje administrativnih žalbi kod odgovarajućih strana i da sadrži odredbe koje detaljno opisuju mehanizam za podnošenje takvih žalbi; kao i
- Za različite administrativne prekršaje i odredbe ovog zakona, zakon mora utvrditi i izreći efikasne, proporcionalne i obeshrabrujuće sankcije za kršenje zakona.

Poglavlje 4: Identifikovanje i procena budućih uticaja

Kreiranjem registra vlasnika korisnika vrši se evidentiranje vlasnika korisnika, čime se sprečava neformalna ekonomija, pomaže u borbi protiv pranja novca i borbe protiv terorizma/korupcije.

U okviru ovog poglavlja prikazani su najvažniji uticaji koji su identifikovani u odnosu na opcije analizirane u ovom koncept dokumentu.

Međutim, prilozi 1 do 4 prikazuju procenu svih uticaja u skladu sa sredstvima za identifikovanje ekonomskih, društvenih uticaja na životnu sredinu i osnovnih prava. Ova sredstva su navedena u Priručniku za izradu koncept dokumenata. Četiri priloga takođe pokazuju procenu značaja različitih uticaja i željeni nivo analize.

U donjoj tabeli navedeni su najznačajniji identifikovani uticaji prve dve opcije.

Slika 7: Najznačajniji uticaji identifikovani za kategoriju uticaja

Kategorije uticaja	Identifikovani dotični uticaji	
	Opcija 1	Opcija 2
Ekonomski uticaji	Kreiranjem registra vlasnika korisnika vrši se evidentiranje vlasnika korisnika, čime se sprečava neformalna ekonomija, pomaže u borbi protiv pranja novca i borbe protiv terorizma/korupcije.	N / A
Društveni uticaji	N / A	N / A
Uticaji na životnu sredinu	N / A	N / A
Uticaji na osnovna prava	N / A	N / A
Rodni uticaj	N / A	N / A
Uticaji društvene jednakosti	N / A	N / A
Uticaji na mlade ljude	N / A	N / A
Uticaji na administrativno opterećenje	N / A	N / A
Uticaj MSP-a	N / A	N / A

Najznačajniji uticaji u okviru treće opcije biće obrađeni odvojeno u sledećoj tabeli. Ova obrada će se istovremeno važiti na oba modela u okviru opcije za zakonske izmene.

Kategorije uticaja	Identifikovani dotični uticaji - opcija 4
Ekonomski uticaji	Ne postoje
Društveni uticaji	Ne postoje
Uticaji na životnu sredinu	Ne postoje
Uticaji na osnovna prava	Ne postoje
Rodni uticaj	Ne postoje
Uticaji društvene jednakosti	Ne postoje
Uticaji na mlade ljude	Ne postoje
Uticaji na administrativno opterećenje	Mogu postojati uticaji na administrativno opterećenje, jer KARP može nametnuti neku naknadu za subjekte koje izveštavaju za pristup ovom registru.
Uticaj MSP-a	Ne postoje

[Ovde opišite informacije koje su prikupljene i korišćene da se utvrdi kakav se uticaj može očekivati za svaku opciju. Koristite konkretne dokaze i statistiku.]

Poglavlje 4.1: Izazovi pri prikupljanju podataka

ARBK ima dovoljno podataka o podacima registrovanih biznisa i nije naišao na poteškoće u vezi sa njihovim prikupljanjem.

Poglavlje 5: Komunikacija i konsultacije

Dana 12. jula 2021. godine održan je javni sastanak na kome su obaveštene sve zainteresovane strane u vezi sa kreiranjem Registra za vlasnike korisnike. Pored razgovora o ovom Registru, upućen je zahtev od strane Udruženja banaka da, kada se usvoji Zakon o registru vlasnika korisnika i počne da se sprovodi Registar, omogući lakši pristup ovom registru svim zainteresovanim stranama uključujući i banke. Što se tiče prethodne konsultacije obavljena je 6. oktobra 2021. godine prema Poslovniku o radu Vlade br. 09/2011, član 7. Dok konsultacija sa javnošću u pisanoj formi kao što je navedeno u tabeli ispod, Registar je postavljen na onlajn platformu od 17. novembra 2021. godine.

Slika 5: Sažetak aktivnosti komunikacija i konsultacija vršenih za koncept dokumenat

Proces konsultacija ima za cilj:						
- [unesite ovde informacije]						
- [Kada se KD pošalje na javne konsultacije, kolonu budžeta treba izbrisati.]						
- [Kada se KD pošalje na javne konsultacije, naslov kolone „Indikativni rok“ treba promeniti r „Vremenski rok“.]						
Glavni cilj	Ciljna grupa	Aktivnost	Komunikacija/obaveštenje	Indikativni rok	Potreban budžet	Odgovornosoba

Otvoreni sastanak za sve zainteresovane strane	Sve zainteresovane strane	Javni sastanak	12. jul 2021		17. novembar 2021.	Mehdi Pllashniki
Pismena javna konsultacija	Sve zainteresovane strane	Objavljivanje konsultacija na portalu za javne konsultacije	17. novembar 2021.		Administrativni troškovi	Mehdi Pllashniki

Poglavlje 6: Upoređivanje opcija

Prema opciji, za nijednu izmenu neće biti preduzete ni mere sprovođenja niti zakonodavne mere za rešavanje glavnog problema, objašnjenog, sa ovom opcijom bi i dalje postojao glavni problem u vezi nedostatka odgovarajućeg zakonodavstva za registar stvarnih vlasnika. Shodno tome, efekti koje može proizvesti prisustvo ovog problema i dalje će ostati potencijalni rizik. Uz opciju za poboljšanje primene i sprovođenja, uprkos diskusijama i analizama uzimajući u obzir načelo zakonitosti, ova opcija je utvrđena kao neodgovarajuća jer uspostavljanje registra za stvarne vlasnike može se napraviti samo zakonom. Dok treća opcija ispituje mogućnost izmene pravnog okvira Kosova kako bi se uvele odredbe za uspostavljanje registra za stvarne vlasnike. Istraživanje sprovedeno za potrebe ovog koncept dokumenta identifikovalo je dva modela koje primenjuju zemlje u regionu i šire za uspostavljanje registra za stvarne vlasnike. Prvi model predviđa dopunu zakona koji su već na snazi, poput Zakona o poslovnim društvima i Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma. Drugi model predviđa donošenje posebnog zakona o uspostavljanju registra stvarnih vlasnika. Suština oba predstavljena modela je skoro ista i razlikuju se samo u pravnom instrumentu koji se rešava. Međutim, izabran je drugi model koji predviđa donošenje posebnog zakona o uspostavljanju registra stvarnih vlasnika.

Poglavlje 6.1: Planovi sprovođenja za različite opcije

[Ukratko rezimirajte opciju 2. Opišite kako se ova opcija bavi glavnim problemom, uzrocima i posledicama identifikovanim u „stablu“ problema.]

Slika 6: Planovi sprovođenja za opciju 4.

Svrha politike	Poboljšanje poslovnog okruženja , odnosno poboljšanje okruženja biznisa i razvoj konkurentnosti, unapređenje pravnog okvira za konkurenciju, trgovačka društva i unapređenje poslovnih registara kako bi se omogućila efikasna poreska administracija,	Očekivani iznos

	efektivno upravljanje usklađenošću i obezbeđivanje prave statistike. kodeksa korporativnog upravljanja.							troškova	
Strateški cilj	Stvaranje registra stvarnog vlasništva								
	Proizvodi, aktivnosti, godina i odgovorna organizacija / odeljenje								
Posebni cilj 1. Izrada zakonskog okvira za registar vlasnika korisnika	Proizvod od 1.1.	Zakon o registru stvarnih vlasnika							
			Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.	Godina 4.	Godina 5.	Odgovorna institucija/ odeljenje	
		Aktivnost 1.1.1 Izrada Zakona o registru stvarnih vlasnika. (Angažovanje sadašnjeg osoblja.)	5,142.65 3.500,00	5,168.37	5,194.21			KARP / MIPT	1550523
		Aktivnost 1.1.2 Izrada podzakonskih akata koji proističu iz Zakona o registru stvarnih vlasnika.		11.601,00	11.601,00			KARP / MIPT	2670200
		Aktivnost 1.1.3 Dodatni zahtevi za novo osoblje (6 službenika: 5 sa koef. 7, jednog rukovodioca sa koef. 8.5.		36,230.72	36,230.72			KARP / MIPT	2320200
		Nabavka potrebne opreme i inventara za rad zaposlenog osoblja.		4,200.00	181.15			KARP / MIPT	7264259
	Proizvod od 1.2.		Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.	Godina 4.	Godina 5.	Odgovorna institucija/ odeljenje	4381.5

		Aktivnost 1.2.1.							
Posebni cilj 2.	Proizvod od 2.1.	Aktivnost 1.1.3 Dodatni uslovi za novo osoblje (6 službenika: 5 sa koef.7, jedan vođa sa koef.8.5		36,230.72	36,230.72			ARBK/MIPT	72642 59
	Proizvod od 2.2.	1.1.4. Snabdevanje potrebnom opremom i inventarom za rad angažovanog osoblja.		4,200.00	181.15			ARBK/MIPT	4381. 5
Posebni cilj N Uspostavlja nje i funkcionisa nje sistema PP	Proizvod od N.1.	Izrada projektnog zadatka i izrada procedura za izbor kompanije ili stručnjaka za kreiranje sistema	12, 000					ARBK/MIPT	
		Obuka kadrova za korišćenje sistema, informativne kampanje za kompanije o novim obavezama i obuka ili radionice sa uključenim institucijama o obavezama vezanim za registar						ARBK/MIPT	

[Ukratko rezimirajte opciju 3. Opišite kako ova opcija rešava glavni problem, uzroke i posledice identifikovane u „stablu“ problema.]

Slika 7: Plan sprovođenja za opciju 3.

Svrha politike		Očekivani iznos troškova
Strateški cilj		
	Proizvod, aktivnosti, godina i odgovorna organizacija / odeljenje	

Posebni ciljevi 1.	Proizvodi 1.1.		Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.	Godina 4.	Godina 5.	Odgovorna institucija / odeljenje		
		Aktivnost 1.1.1.								
		Aktivnost 1.1.2.								
		Aktivnost 1.1.3.								
	Proizvodi 1.2.		Godina 1.	godina 2.	Godina 3.	Godina 4.	Godina 5.	Odgovorna institucija / odeljenje		
		Aktivnost 1.2.1								
Posebni ciljevi 2	Proizvodi 2.1	itd.								
	Proizvodi 2.2	itd.								
Specifični cilj N.	Proizvodi N.1	itd.								

Poglavlje 6.2: Uporedna tabela sa sve tri opcije

[Dajte kratak narativni pregled tri opcije. Takođe prikazujte izabranu opciju i glavne razloge zašto je izabrana.]

Slika 8: Upoređivanje opcija

Metoda poređenja:			
Odgovarajući pozitivni uticaji	Opcija 1: Nema promena	Opcija 2: Pобољшanje sprovođenja i izvršenja	Opcija 3:
Odgovarajući negativni uticaji			

Odgovarajući troškovi									
Procena očekivanog budžetskog uticaja	Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.	Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.	Godina 1.	Godina 2.	Godina 3.
				8642.65	57200.09	53207.08			
Zaključak									

Poglavlje 7: Zaključci i sledeći koraci

Nakon usvajanja Koncept Dokumenta, očekuje se da će novi Zakon o Registru Vlasnika Korisnika biti usvojen od strane Skupštine Kosova do kraja 2022 godine i da odmah stupi na snagu. Novim zakonom će se definisati kriterijumi za obvezne subjekte koji treba da registruju vlasnike korisnike, stvaranje, funkcionisanje i strukture koja administrira Registar Vlasnika Korisnika, postupak i način registracije i vođenja registrovanih podataka o vlasnicima korisnicima, kao i kaznene mere u slučaju neregistracije vlasnika korisnika.

Slika 9: Plan sprovođenja željene opcije

[Dodajte plan sprovođenja za željenu opciju.]

Poglavlje 7.1: Odredbe za praćenje i procenu

[Opišite odredbe i planiranje za praćenje i procenu. Ukoliko takve odredbe nisu potrebne, objasnite zašto.]

Prilog 1: Obrazac za procenu ekonomskog uticaja

Kategorija ekonomskih uticaja	Glavni uticaj	Očekuje li se da će doći do ovog uticaja?		Broj pogodođenih organizacija, kompanija i/ili pojedinaca	Očekivana dobit ili troškovi uticaja	Željeni nivo analize
		Da	Ne			
Radna mesta ²	Da li će se sadašnji broj radnih mesta povećati?	DA		Visoko / nisko 6 radnika	Visoko / nisko	
	Da li će se sadašnji broj radnih mesta smanjiti?		NE			
	Da li će to uticati na nivo plaćanja?	DA		Novo osoblje (6 službenika: 5 sa koef.7, jedan Rukovodioc sa koef.8.5.		
Poslovanje	Da li će to uticati na lakše pronalaženje radnog mesta?		NE			
	Da li će to uticati na pristup finansijama za poslovanja?		NE			
	Hoće li određeni proizvodi nestati sa tržišta?		NE			
	Da li će određeni proizvodi biti dozvoljeni na tržištu?		NE			
	Da li će poslovanja biti prisiljena da se zatvore?		NE			
	Da li će se otvoriti nova poslovanja?		NE			
	Da li će poslovanja biti primorana da ispune obaveze davanja novih informacija?	DA			To će biti utvrđeno zakonom o registru vlasnika korisnika	
Administrativna taksa						

² Kada utiče na radna mesta, imaće i društvene uticaje.

	Da li su pojednostavljene obaveze davanja informacija za poslovanja?				NE		
Trgovina	Očekuje li se da će se promeniti trenutne tokove uvoza?				NE		
	Da li se očekuje da će se trenutni izvozni tokovi promeniti?				NE		
Transport	Da li će to uticati na način prevoza putnika i / ili robe?				NE		
	Da li će doći do promene vremena potrebnog za prevoz putnika i / ili robe?				NE		
Investicije	Očekuje li se da će kompanije investirati u nove delatnosti?				NE		
	Očekuje li se da kompanije otkazu ili odlože investicije?				NE		
	Da li će se povećati investicije iz dijaspore?				NE		
	Da li će se smanjiti investicije iz dijaspore?				NE		
	Da li će se povećati direktne strane investicije?				NE		
	Da li će se smanjiti direktne strane investicije?				NE		
	Da li će se povećati poslovna cena proizvoda, poput električne energije?				NE		
Konkurentnost	Da li će se smanjiti cena poslovnih unosa, poput električne energije?				NE		
	Ima li prilike da se promovišu inovacije i istraživanja?			DA			
	Ima li prilike da se ometaju inovacije i istraživanja?				NE		

Uticaj na MSP-ove	Da li su kompanije pogođene uglavnom MSP-ij?	DA	Ovaj registar će uključivati Korporacije, akcionarska društva, ograničenom odgovornošću, poljoprivredne zadruge i NVO	
Cene i konkurencija	Da li će se povećati broj dostupnih roba i usluga za poslovanja ili potrošače?	NE		
	Da li će se smanjiti broj dostupnih roba i usluga za poslovanja ili potrošače?	NE		
	Da li će porasti cene postojeće robe i usluga?	NE		
	Da li će pasti cene postojeće robe i usluga?	NE		
Regionalni ekonomski uticaji	Da li će to uticati na određeni poslovni sektor?	NE		
	Da li je ovaj sektor koncentrisan u određenom regionu?	NE		
Opšti ekonomski razvoj	Da li će to uticati na budući ekonomski rast?	NE		
	Da li će to uticati na stopu inflacije?	NE		

Prilog 2: Obrazac za procenu društvenog uticaja

Kategorija društvenih uticaja	Glavni uticaj	Očekuje li se da će doći do ovog uticaja?		Broj pogodođenih organizacija, kompanija i/ili pojedinaca	Očekivana korist ili troškovi uticaja	Željeni nivo analize
		Da	Ne			
Radna mesta ³	Da li će se sadašnji broj radnih mesta povećati?		NE	Visoko / nisko	Visoko / nisko	
	Da li će se sadašnji broj radnih mesta smanjiti?		NE			
	Da li su radna mesta pogođena u određenom poslovnom sektoru?		NE			
	Da li će to uticati na nivo plaćanja?		NE			
	Da li će to uticati na lakše pronalaženje radnog mesta?		NE			
	Da li su društveni uticaji koncentrisani u određenom regionu ili gradu?		NE			
Uslovi rada	Da li su pogođena prava radnika?		NE			
	Da li su predviđeni ili ukinuti standardi za rad u opasnim uslovima?		NE			
	Da li će se uticati na način razvijanja socijalnog dijaloga između zaposlenih i poslodavaca?		NE			
Socijalna inkluzija	Da li će to imati uticaja na siromaštvo?		NE			
	Da li će to imati uticaja na šeme socijalne zaštite?		NE			
	Da li će to promeniti cenu osnovnih roba i usluga?		NE			

³ Kada utiče na radna mesta, imaće i ekonomske uticaje.

	Da li će to imati uticaja na finansiranje ili organizovanju šema socijalne zaštite?		NE			
Obrazovanje	Da li će to imati uticaja na osnovno obrazovanje?		NE			
	Da li će to imati uticaja na srednje obrazovanje?		NE			
	Da li će to imati uticaja na visoko obrazovanje?		NE			
	Da li će to imati uticaja na stručno osposobljavanje?		NE			
	Da li će to imati uticaja na obrazovanje radnika i doživotno učenje?		NE			
	Da li će to imati uticaja na organizovanje ili strukturu obrazovnog sistema?		NE			
	Da li će to imati uticaja na akademsku slobodu i samoupravu?		NE			
	Da li opcija utiče na kulturnu raznolikost?		NE			
	Da li ova opcija utiče na finansiranje kulturnih organizacija?		NE			
	Da li opcija utiče na mogućnosti da ljudi imaju koristi od kulturnih aktivnosti ili da učestvuju u njima?		NE			
Kultura	Da li ova opcija utiče na očuvanje kulturnog nasleđa?		NE			
	Da li opcija utiče na sposobnost građana da učestvuju u demokratskom procesu?		NE			
Upravljanje	Da li će se prema svakoj osobi postupati jednako?		NE			
	Da li će javnost biti bolje informisana o određenim pitanjima?	DA			Preko registra koji će biti javan, podaci će biti transparentni.	

	Da li opcija utiče na način funkcionisanja političkih partija?	NE			
	Da li će to imati ikakvog uticaja na civilno društvo?	NE			
Javno zdravlje i bezbednost ⁴	Da li će to imati ikakvog uticaja na živote ljudi, kao što je životni vek ili stopa smrtnosti?	NE			
	Da li će to uticati na kvalitet hrane?	NE			
	Da li će se povećati ili smanjiti zdravstveni rizik usled štetnih materija?	NE			
	Da li će doći do zdravstvenih efekata usled promena nivoa buke ili kvaliteta vazduha, vode i/ili zemljišta?	NE			
	Da li će doći do zdravstvenih efekata usled promena u korišćenju energije?	NE			
	Da li će zbog promena u odlaganju otpada doći do zdravstvenih efekata?	NE			
	Da li će to imati uticaja na način života ljudi, poput nivoa interesovanja za sport, promene u ishrani ili promene u upotrebi duvana ili alkohola?	NE			
	Postoje li posebne grupe koje se suočavaju sa mnogo većim rizikom od drugih (određeni prema faktorima, kao što su starost, pol, invaliditet, društvena grupa ili region)?	NE			
Kriminal i bezbednost	Da li će imati uticaja na mogućnost hvatanja kriminalaca?	DA		Registar će biti javan i pristup će olakšati	

⁴ Kada ima uticaja na javno zdravlje i bezbednost, onda redovno ima uticaja na životnu sredinu.

				identifikaciju vlasnika korisnika		
	Da li će se uticati na mogući dobit od kriminala?	DA		Ažuriranje podataka u registru pomaže da se identifikuju vlasnici korisnici.		
	Da li to utiče na nivo korupcije?	DA		Ažuriranje podataka registra pomaže u identifikaciji vlasnika korisnika i pomaže u smanjenju korupcije.		
	Da li to utiče na kapacitet sprovođenja zakona?	DA		Izradom registra za vlasnike korisnike, omogućen je glavni vlasnik korisnik i pokriven nedostatak ovog registra.		
	Da li ima uticaj na prava xxxxxxxx žrtava kriminala?		NE			

= -0987654321`

Prilog 3: Obrazac za procenu uticaja na životnu sredinu

Kategorija uticaja na životnu sredinu	Glavni uticaj	Očekuje li se da će doći do ovog uticaja?		Broj pogodjenih organizacija, kompanija i/ili pojedinaca	Očekivana korist ili cena uticaja	Željeni nivo analize
		Da	Ne			
Klima i održiva životna sredina	Da li će to uticati na emisiju gasova sa efektom staklene bašte (ugljen-dioksid, metan itd.)?		NE	Visoko / nisko	Visoko/ nisko	
	Da li će to uticati na potrošnju goriva?		NE			

	Da li će se promeniti raznolikost resursa koji se koriste za proizvodnju energije?	NE			
	Da li će doći do promene cena za ekološki prihvatljive proizvode?	NE			
	Da li će određene aktivnosti postati manje zagađujuće?	NE			
Kvalitet vazduha	Da li će to uticati na emisiju zagađivača vazduha \ =] - [0p9o8i7654321`	NE			
Kvalitet vode	Da li ova opcija utiče na kvalitet slatke vode?	NE			
	Da li opcija utiče na kvalitet podzemnih voda?	NE			
	Da li opcija utiče na izvore vode za piće?	NE			
Kvalitet zemljišta korišćenje zemljišta	Da li će to imati uticaja na kvalitet zemljišta (u vezi sa zakiseljavanjem, zagađenjem, upotrebom pesticida ili herbicida)?	NE			
	Da li će to uticati na eroziju tla?	NE			
	Da li će se zemljište izgubiti (izgradnjom itd.)?	NE			
	Da li će se zemljište steći (putem dekontaminacije itd.)?	NE			
	Da li će doći do promene u korišćenju zemljišta (npr. sa korišćenja šuma na korišćenje za poljoprivredne ili urbane svrhe)?	NE			
Otpad i recikliranje	Da li će se količina stvorenog otpada promeniti?	NE			
	Da li će se promeniti načini tretmana otpada?	NE			

	Da li će imati uticaja na mogućnosti recikliranja otpada?				NE		
Korišćenje resursa	Da li opcija utiče na korišćenje obnovljivih izvora (rezervi riba, hidroelektrana, solarne energije itd.)?				NE		
	Da li opcija utiče na korišćenje resursa koji nisu obnovljivi (podzemne vode, minerali, uglj itd.)?				NE		
Stepen ekoloških rizika	Da li će to uticati na verovatnoću opasnosti, poput požara, eksplozija ili nesreća?				NE		
	Da li će to uticati na spremnost u slučaju prirodnih nesreća?				NE		
	Da li je ugrožena zaštita društva od prirodnih nesreća?				NE		
	Da li će to imati uticaja na zaštićene ili ugrožene vrste ili područja u kojima one žive?				NE		
Biodiverzitet, flora i fauna	Da li će to uticati na veličinu ili veze između prirodnih područja?				NE		
	Da li će to uticati na broj vrsta u određenom području?				NE		
	Da li će to uticati na tretiranje životinja?				NE		
Dobrobit životinja	Da li će to uticati na zdravije životinja?				NE		
	Da li će to uticati na kvalitet i bezbednost stočne hrane?				NE		

Prilog 4: Obrazac za procenu uticaja na osnovna prava

Kategorija uticaja na osnovna prava	Glavni uticaj	Očekuje li se da će doći do ovog uticaja?		Broj pogođenih organizacija, kompanija i/ili pojedinaca	Očekivana korist ili troškovi uticaja	Željeni nivo analize
		Da	Ne			
Dostojanstvo	Da li opcija utiče na dostojanstvo ljudi, njihovo pravo na život ili integritet osobe?		NE		Visoko / nisko	/
Sloboda	Da li opcija utiče na pravo na slobodu pojedinaca?		NE			
	Da li opcija utiče na pravo osobe na privatnost?		NE			
	Da li opcija utiče na pravo na brak ili zasnivanje porodice?		NE			
	Da li opcija utiče na pravnu, ekonomsku ili socijalnu zaštitu pojedinaca ili porodice?		NE			
	Da li opcija utiče na slobodu mišljenja, savesti ili veroispovesti?		NE			
	Da li opcija utiče na slobodu izražavanja?		NE			
Lični podaci	Da li opcija utiče na slobodu okupljanja ili udruživanja?		NE			
	Da li opcija uključuje obradu ličnih podataka?	DA		Ovaj registar će uključivati isključivo podatke o vlasniku korisniku.		
	Da li su zagarantovana prava pojedinca na pristup, ispravku i prigrvor?		NE			

	Da li je način obrade ličnih podataka jasan i dobro zaštićen?	DA		Ovaj registar će uključiti isključivo podatke vlasnika korisnika kroz proces obrade podataka od strane ARBK.	
Azil	Da li ova opcija utiče na pravo na azil?		NE		
Imovinska prava	Da li će to uticati na imovinska prava?	DA		Kreiranjem registra vlasnika korisnika moguće je saznati glavnog vlasnika korisnika.	
	Da li opcija utiče na slobodu poslovanja?		NE		
Jednak tretman ⁵	Da li opcija štiti načelo jednakosti pred zakonom?		NE		
	Da li postoji mogućnost da će određene grupe direktno ili indirektno biti oštećene diskriminacijom (npr. diskriminacija na osnovu pola, rase, boje kože, etničke pripadnosti, političkog ili drugog mišljenja, starosti ili seksualne orijentacije)?		NE		
	Da li opcija utiče na prava osoba sa invaliditetom?		NE		
Prava deteta	Da li opcija utiče na prava deteta?		NE		
Dobra administracija	Da li će se administrativne procedure zakomplikovati?		NE		

⁵ Rodna ravnopravnost razmatra se u *Proceni rodnog uticaja*

	Da li se utiče na način na koji administracija donosi odluke (transparentnost, proceduralni rok, pravo pristupa dosijeu itd.)?	NE			
	Za krivično pravo i predviđene kazne: da li su ugrožena prava optuženog?	NE			
	Da li se utiče na pristup pravdi?	NE			